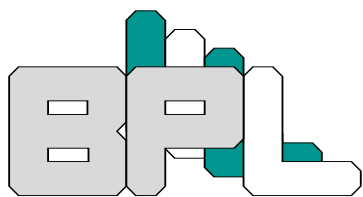

JAARVERSLAG 2004

STICHTING BEROEPSPENSIOENFONDS LOODSEN

Seattleweg 7, gebouw nr. 3 (havennummer 2801), 3195 ND Pernis - Rotterdam

Postbus 830, 3000 AV Rotterdam

Telefoon: (010) 4987451, fax: (010) 4523457

ABN♦AMRO 497149729

Postbank 5710 582

JAARVERSLAG 2004

STICHTING BEROEPSPENSIOENFONDS LOODSEN/NEDERLAND

1

INHOUDSOPGAVE

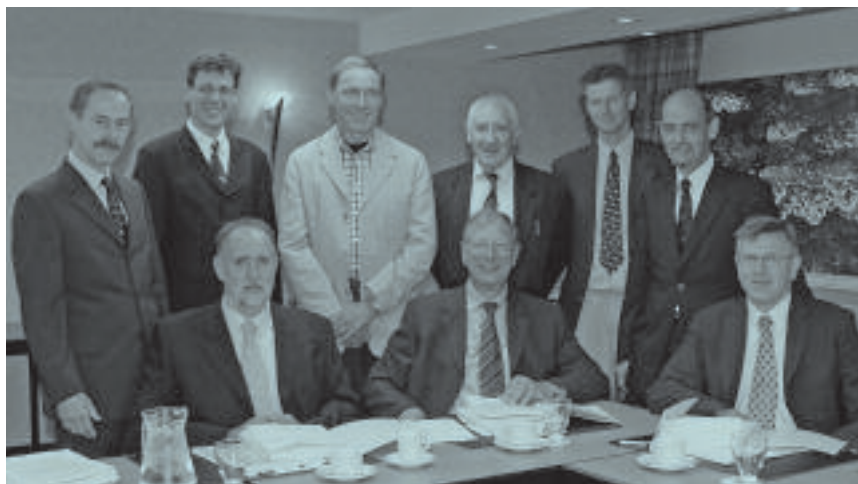
	Pagina
INHOUDSOPGAVE	3
SAMENSTELLING BESTUUR	5
FINANCIËEL EN ADMINISTRATIEF BEHEER	6
VOORWOORD	7
PERFORMANCE	9
INDEXERING	10
KERNCIJFERS periode 1990-2004	11
ALGEMEEN	12
Inleiding	12
Premie en indexatie 1 januari 2005	12
Vestiging in het buitenland	13
Bedrijfspensioenfonds Koopvaardij	14
ONTWIKKELINGEN OP PENSIOENGEBIED	15
Wet verevening pensioenrechten bij scheiding	15
Algemene Nabestaandenwet (Anw)	15
Wijziging nabestaandenpensioen	16
Flexibele pensioenspaarregeling/ Flexioen	16
Prépensioenregeling/ FLP	16
Reglement aspirant-registerloodsen	17
Indexering	17
Actuariële principes pensioenfondsen	18
Nieuwe regelgeving	18
Wet fiscale behandeling Pensioenen	19
Wet VUT, Prepensioen en Levensloop (VPL)	19
Pensioenregeling na 1 januari 1998	20
Uitruil nabestaandenpensioen	21
Wijziging van de Pensioen- en Spaarfondsenwet (PSW)	21
AOW en aanvullend pensioen	21
Het gat van de AOW	21
UNIE VAN BEROEPSFONDSEN UvB	22
BESTUURSBELEID	28
OPF MODEL GEDRAGSCODE	30
HET GEVOERDE BELEGGINGSBELEID IN 2004	31
Algemeen	31
Robeco Institutional Asset Management	31
ABN♦AMRO	38
JAARREKENING 2004	42
Balans per 31 december 2004	42
Staat van baten en lasten over 2004	43
Kasstroomoverzicht	44
Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten 2004	45

INHOUDSOPGAVE

4

OVERIGE GEGEVENS	52
Actuariële verklaring 31 december 2004	53
Accountantsverklaring	55
Gebeurtenissen na balansdatum	56
BIJLAGEN	57
1. Specificatie gezamenlijke depotrekening RIAM/ABN♦AMRO	57
2. Enige begrippen	59
3. Vergelijking indexatie BPL, ABP en Koopvaardij 1989-2005	62
4. Leeftijdsverdeling deelnemers januari 2005	63
5. Asset-mix flexioen/risicorendementsprofielen	65
6. Tabel stortingen 2005, extra ouderdoms- en bijbehorend nabestaandenpensioen	66
7. Resultaten enquête 2000	67
8. Voorbeelden van pensioenuitkeringen pensioenreglement 1988 en 2004	68
9. Voor als het onverhoopt nodig is (richtlijnen nabestaanden)	69
10. Het Nederlandse erfrecht	73

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR

V.l.n.r. zittend:
J.W. Duyzer, secretaris,
A.G. Nauta, voorzitter,
Th.A. Wittkampf, manager
pensioenen

V.l.n.r. staande:
P.J.J. van den Berg,
M.Wouda (actuaris),
N.R. Halfweg,
Th. M. Handstede,
E.P.R. Heugen,
J.H. Heldoorn.

5

DAGELIJKSBESTUUR

Voorzitter:

A.G. Nauta
Kerkhoflaan 40
4371 CC KOUDEKERKE
Telefoon: (0118) 55 26 06
Fax: (0118) 55 39 36
Mailto: nauta@zeelandnet.nl

Secretaris:

J.W. Duyzer
Molenkamp 16
5306 GM BRAKEL
Telefoon: (0418) 67 70 75
Mailto: jwduyzer@freeler.nl

BESTUURSLEDEN

N.R. Halfweg
H. Idzerdapad 69
2553 TJ 's GRAVENHAGE
Telefoon: (070) 40 40 343
Fax: (070) 40 40 344
Mailto: halfweg@hccnet.nl

Mr. drs. Th.M. Handstede
President Wilsonweg 38
3069 AP ROTTERDAM
Telefoon: (010) 420 76 21 (Fax)
Mailto: theohandstede@12move.nl

E.P.R. Heugen
A. van Dalsumlaan 24
4384 JV VLISSINGEN
Telefoon: (0118) 49 04 41
Mailto: Heugen@zeelandnet.nl

P.J.J. van den Berg
Noordlaarderweg 11
9475 TE MIDLAREN
Telefoon: (050) 409 08 92
Mailto: pjjvandenber@planet.nl

J.H. Heldoorn
Schelgeest 13
1901 HB CASTRICUM
Telefoon: (0251) 65 37 07
Mailto:
jan@janheldoorn.demon.nl

MANAGER PENSIOENEN

Th.A. Wittkampf
Frans Mortelmanstraat 26
2273 LE VOORBURG
Telefoon: (070) 387 33 98
Mailto: t.wittkampf@loodswezen.nl

*De bestuursleden zijn benoemd door de
Algemene Raad van de Nederlandse
Loodsenvereniging.*

FINANCIËEL EN ADMINISTRATIEF BEHEER

6

ACCOUNTANT

PricewaterhouseCoopers Accountants
Fascinatio Boulevard 350
3065 WB ROTTERDAM

WISKUNDIG ADVISEUR (ACTUARIS)

Hewitt Associates B.V.
Haarlerbergweg 21-23
1101 CH Amsterdam

ADMINISTRATEUR

Nederlands Loodswezen B.V.
Postbus 830
3000 AV ROTTERDAM

VERMOGENSBEHEERDERS

Robeco Institutional Asset Management B.V. (RIAM), ROTTERDAM
ABN♦AMRO Asset Management, AMSTERDAM

HERVERZEKERAAR

Zwitserleven, AMSTELVEEN

VOORWOORD

7

RENDEMENT EN DEKKINGSGRAAD, BELEGGEN, INVOERING NPL, BESTUURSSAMENSTELLING, INDEXATIE, TAKEN IN 2005 EN 2006 EN VOORLICHTING

Rendement en dekkingsgraad

Bij het schrijven van dit voorwoord bevinden wij ons, na een van de grootste sluipende beurskrachs van na de oorlog, aan het begin van een zeer geleidelijk herstel.

De externe vermogensbeheerders van ons fonds hebben in 2004 een rendement behaald van 7,1 %. De dekkingsgraad bedroeg eind 2004 100,1%. Eind 2003 bedroeg deze 98,1%

Beleggen

Aangezien ABN ♦ AMRO op onze beleggingen in aandelen wederom aanzienlijk onder de benchmark heeft gepresteerd en het bestuur geen vertrouwen heeft in een spoedig herstel van het resultaat is ingaande mei 2005 de aandelenportefeuille volledig ondergebracht bij Robeco.

Invoering NPL

Een zeer belangrijke stap is gezet met de aanvaarding door het NLC congres op 30 maart 2004 van de Nieuwe Pensioenregeling Loodsen (NPL).

Onder het nieuwe reglement (BPL 2004) wordt een volledig kapitaal gedekt pensioen opgebouwd, ook voor de periode van 55-65 jaar. Bij een opbouw van 25 jaar is dit pensioen gelijkwaardig aan het totaal van het oude BPL pensioen en de FLP.

BPL 2004 luidt het afscheid in van het op omslag gebaseerde FLP pensioen.

Voor degenen die op de datum van invoering van BPL 2004 reeds loods waren geldt een overgangsregeling. Deze zorgt er voor dat aanspraken op pensioen en FLP ook voor hen tenminste gelijkwaardig zijn.

De nieuwe BPL-regeling 2004 kent meer flexibiliteit. Nieuw zijn de mogelijkheid onder meer om het pensioen/FLP tussen 55-65 te egaliseren en de mogelijkheid om een deel van het ouderdomspensioen vanaf 65 jaar naar voren te halen.

Conform een eerdere toezegging hebben de actieve deelnemers in 2004 de mogelijkheid gekregen om het flexioenkapitaal in te kopen in nieuwe regeling BPL 2004. Daarvan hebben in totaal 93 loodsden gebruik gemaakt.

Bestuurssamenstelling

Vanwege drukke werkzaamheden als voorzitter van Scheldemonden heeft Guido van Rooij het BPL bestuurslidmaatschap niet kunnen continueren. Het bestuur spreekt zijn erkentelijkheid uit voor de jarenlange actieve inzet van Guido (1997 tot 2004).

In de door de regio Scheldemonden voorgedragen en door de Algemene Raad op 8 juni 2004 benoemde kandidaat Eugene Heugen hebben wij alle vertrouwen.

Indexatie

De regelgeving voor (beroeps)pensioenfondsen zal de komende tijd toenemen.

In onze huidige reglementen staat dat het BPL indexeert "voor zover voldoende middelen beschikbaar zijn". Er is dus sprake van een voorwaardelijke indexatie. Het BPL bestuur heeft daarbij tot dusverre altijd een relatie gelegd

met de overrendementen/vermogen. De DNB vindt dit niet helder genoeg meer en is voor alle pensioenfondsen met voorschriften gekomen, waarin voor verschillende indexatievarianten precies is aangegeven hoe de indexatiebepalingen moeten luiden en hoe hierover naar de deelnemers en gepensioneerden moet worden gecommuniceerd. Voor het BPL zal het gevoerde en huidige beleid de keuze van de nieuwe formulering bepalen. Zie voor behaalde rendementen en gegeven indexaties pagina 9 en 62.

Taken in 2005 en 2006

Voor 2005 en 2006 zullen de volgende zaken onze volle aandacht vragen:

- Het nieuwe Financiële Toetsingskader (FTK);
- Pensionfund Governance;
- Nieuwe Wet verplichte beroepspensioenregeling;
- Heroverweging van delen van het externe vermogensbeheer.

Voorlichting

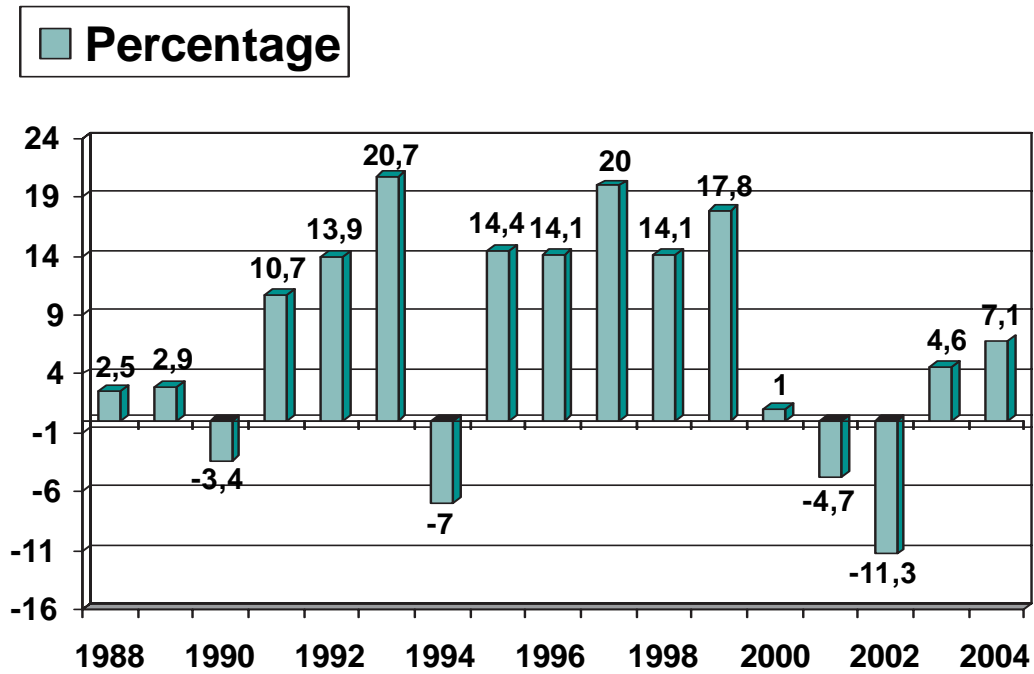
Het bestuur hecht groot belang aan goede voorlichting. Daarom wordt dit uitgebreide jaarverslag aan alle deelnemers en gepensioneerden gezonden. Wij bevelen lezing van harte aan. Het bestuur staat uiteraard open voor suggesties voor verbetering van het jaarverslag of de voorlichting. In 2004 is voor BPL-2004 deelnemers een nieuw pensioenoverzicht gemaakt, waarin helder de aanspraken staan voor de verschillende varianten. Eind 2005 zal BPL een eigen website hebben, waarop u de algemene brieven, bestuursbesluiten, rendementen, dekkingsgraden en documenten van het fonds kunt terugvinden.

Wij danken U voor het in ons gestelde vertrouwen, de NLC en het SPL bestuur voor de goede samenwerking, NLBV voor de facilitaire ondersteuning en al degenen die hebben bijgedragen aan het goed functioneren van ons fonds.

Rotterdam, 20 mei 2005

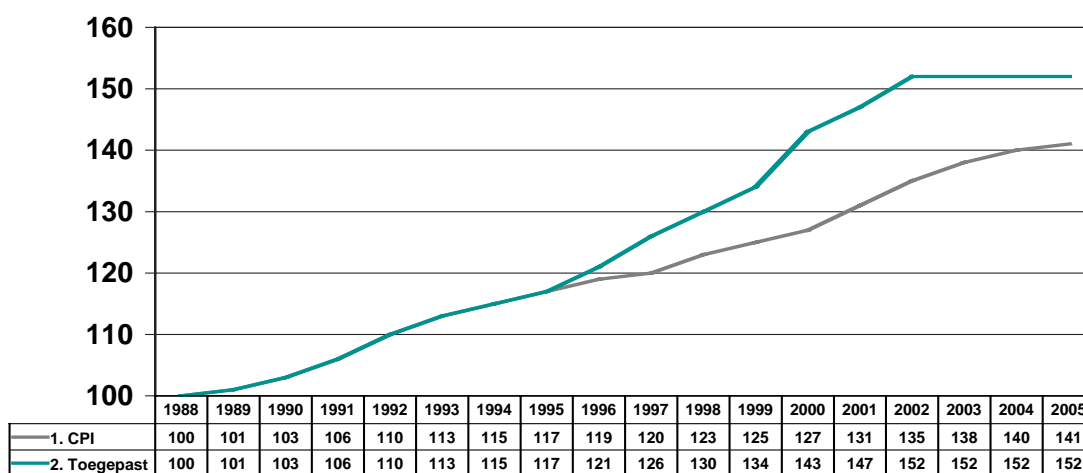
Ane G. Nauta
Voorzitter

PERFORMANCE

INDEXERING

10

In lijn 2 is niet verwerkt de voorwaardelijke verhoging van 3% per 1 januari 2005 (opgebouwd uit 2% per 1-1-2003 en 1% per 1 januari 2004)
CPI = consumenten prijs index

KERNCIJFERS

11

Kerncijfers 1990 -2004

Jaar	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2001	2002	2003	2004
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
CPI (= consumenten prijs index)	2,1	3,1	3,3	3,1	1,3	2,2	1,1	1,9	2,1	1,5	1,6	3,1	3,1	3,2	3,2	2
Toeslagen *)	2,1	3,1	3,3	3,1	1,3	2,2	3,1	3,9	3,6	2,8	6,6	3,1	3,1	3,2	2*	1*
Rendement	-3,4	10,7	13,9	20,7	-7	14,4	14,1	20	14,1	17,8	1	-4,7	-4,7	-11,3	4,6	7,1
Dekkingsgraad	94,5	96,6	103,2	120,3	108,8	115,8	118,4	126,8	126,9	130,4	124	112,3	112,3	95	98,2	100,1
Premieverhoging	2,1	5,3	3,3	3,2	1,2	2,4	1,2	2,4	2,1	1,6	1,4	3,1	3,1	3,3	12,9	3
	NLG	NLG	NLG	NLG	NLG	NLG	NLG	NLG	NLG	NLG	NLG	NLG	EUR	EUR	EUR	EUR
Premie per jaar																
- BPL 1988:																
AKTIEVEN																
- basisregeling	17.328	18.240	18.840	19.440	19.680	20.160	20.400	20.880	21.312	21.648	21.960	22.632	10.270	10.608	11.976	12.336
- pensioenspaarregeling	-	-	-	5.040	5.100	5.160	5.220	5.220	5.340	5.400	5.520	5.700	2.586	2.664	3.000	3.096
FLP- GERECHTIGDEN	8.664	9.120	9.420	9.720	9.840	10.080	10.200	10.440	10.656	10.824	10.980	11.316	5.135	5.304	5.988	6.168
- BPL 2004 (NPL):																24.720
ASPIRANTEN	5.100	5.280	5.460	5.682	5.700	5.820	5.880	6.000	6.120	6.240	6.360	6.420	2.913	3.000	3.360	3.456
Premie totaal per jaar (Bedragen x 1.000,-)																
AKTIEVEN	12.471	13.090	13.065	13.013	12.721	12.412	12.191	12.193	12.361	12.528	11.987	11.027	5.004	4.737	5.185	9.187
FLP- GERECHTIGDEN	611	882	1.133	1.454	1.765	2.180	2.468	2.741	2.954	2.825	2.828	3.232	1.467	1.649	1.982	2.025
ASPIRANTEN	141	0	43	50	42	70	66	94	130	9	0	39	18	109	100	111
Totaal	13.223	13.972	14.124	14.517	14.528	14.662	14.725	15.028	15.445	15.362	14.815	14.298	6.488	6.495	7.267	11.323
Te bereiken pensioen ***)																
BPL 1988, maximaal bij 30 deelnemersjaren																
AKTIEVEN																
- Ouderdompensioen, m.i.v. 65* **)	51.458	53.053	54.804	56.503	57.237	58.496	59.140	61.469	64.015	65.950	71.270	73.480	33.344	34.411	35.099	35.443
- Weduwepensioen	36.021	37.137	38.363	39.552	40.066	40.947	41.398	43.028	44.811	46.165	49.889	51.436	23.341	24.088	24.569	24.810
- Invaliditeitspensioen	85.763	88.421	91.340	94.172	95.396	97.494	98.567	102.449	106.692	109.917	118.784	122.466	55.573	57.351	58.498	59.072
BPL 2004 (NPL), bij 25 deelnemersjaren																
- Ouderdompensioen, m.i.v. 60**)																54.984
- Overbruggingspensioen 60-65																19.244
- Weduwepensioen																24.743
- Invaliditeitspensioen																59.072
ASPIRANTEN																
- Weduwepensioen	12.224	12.598	13.079	13.686	13.997	14.308	14.463	14.619	14.930	15.474	15.552	15.845	7.190	7.410	9.725	10.138
- Invaliditeitspensioen	2.547	2.625	2.725	2.851	2.916	2.981	3.013	3.046	3.110	3.224	3.239	3.300	1.497	1.544	9.584	32.789

*) Per 01-01-1996 een toeslag van 1,1% en per 31-12-1996 een extra toeslag van 2%.
 Per 01-01-1997 een toeslag van 1,9% en per 31-12-1997 een extra toeslag van 2%.
 Per 01-01-1998 een toeslag van 2,1% en per 31-12-1998 een extra toeslag van 1,5%.
 Per 01-01-1999 een toeslag van 1,5% en per 31-12-1999 een extra toeslag van 1,3%.
 Per 01-01-2000 een toeslag van 1,6% plus een extra verhoging van 5%.
 Per 01.01.2003 een voorwaardelijke toeslag van 2%, vervallen per 31-12-2003
 Per 01.01.2004 een voorwaardelijke toeslag van 3%

**) Exclusief AOW
 ***) Vermeld zijn de bedragen per 1 januari

ALGEMEEN

12

INLEIDING

Inzake een besluit van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is iedere registerloods verplicht deel te nemen aan de beroepspensioenregeling registerloodsden. Dit resulteert o.a. in de fiscale aftrekbaarheid van de betaalde pensioenpremies naast de normale privé-aftrekbaarheid van premies voor lijfrente en koopsompolis.

Het risico van ongeschiktheid tot het uitoefenen van het beroep van registerloods is onder de gestelde voorwaarden afgedekt in de pensioenregeling.

De Stichting Beroepspensioenfonds Loodsden is opgericht op 27 mei 1988 en is sedert 1 september 1988 verantwoordelijk voor de uitkeringen inzake de pensioenen.

Het aanvangsbestand bestond oorspronkelijk uit 760 deelnemers. Op 1 januari 2005 is het bestand 961 personen, bestaande uit 430 registerloodsden, 333 FLPge-rechtigden (waaronder 27 vervroegd gepensioneerd volgens het reglement BPL 2004) en 10 arbeidson-geschikten, terwijl 188 loodsden met ouderdomspensioenen zijn uit hoofde van het reglement BPL 1988. Verder zijn er nog 62 pensioentrekkenden uit hoofde van weduwe/wezenpensioen dan wel flexioen. Op 1 januari 2005 zijn 21 aspirant-registerloodsden via ons fonds verzekerd.

De pensioenrechten zijn gebaseerd op het aantal te behalen deelnemersjaren en de op 1 januari 2004 vastgestelde pensioengrondslag:

- voor het reglement BPL1988: € 78.762
- voor het reglement BPL 2004: € 109.968

Het onder het reglement BPL 1988 maximaal te behalen ouderdomspensioen, ingaande 65 jaar, bedraagt 45% (30 x 1,5%) van de pensioengrondslag.

Het onder BPL 2004 bij 25 deelnemersjaren te bereiken pensioenen bedragen:

- ouderdomspensioen, ingaande 60 jaar: € 54.984:
- overbruggingspensioen van 60-65 jaar: € 19.244.

Deze pensioenen kunnen vervroegd ingaan. Bovengenoemde jaarbedragen zijn exclusief de AOW. Zie voor voorbeelden van te bereiken pensioenen uit BPL reglement 1988 en vervroegde pensioenen uit reglement 2004 plus FLP-aanvulling bijlage 8.

De doorsneepremie over 2004 bedroeg:

- voor het reglement BPL 1988: € 1.286 per maand, bestaande uit € 1.028 voor de algemene basis regeling en € 258 voor het flexioendeel;
- voor het reglement BPL 2004: € 2.060 per maand.

De uitkeringen van het Functioneel Leefijdspensioen (FLP) volgden de index van de regelingslonen, tegenwoordig die van de CAO-lonen per maand incl. bijzondere beloningen.

De voorwaardelijke indexatie per 1 januari 2003 van de ingegane invaliditeits-, nabestaanden-, ouderdoms- en flexioenpensioenen, slapersrechten en pensioengrondslagen van 2% is per 31 december 2003 komen te vervallen. Per 1 januari 2004 is een nieuwe strikt voorwaardelijke verhoging toegekend van 3%.

PREMIE EN INDEXATIE PER 1 JANUARI 2005

De pensioenpremies zijn op basis van de financiële situatie ultimo 2004 en de eisen van De Nederlandse Bank (DNB) verhoogd. Voor het BPL reglement 1988 en het reglement aspirant-registerloodsden is een verhoging doorgevoerd van 6.1%. De premie voor het BPL reglement 2004 is extra verhoogd met 1,9%, dus in totaal met 8%. Deze extra verhoging was nodig in verband met de uitbreiding van het invaliditeitspensioen in verband met het vervallen van de WAZ.

De voorwaardelijke indexatie per 1 januari 2004 van de ingegane invaliditeits-, nabestaanden-, ouderdoms- en flexioenpensioenen, slapersrechten en pensioengrondslagen van 3% is per 31 december 2004

komen te vervallen. Per 1 januari 2005 is een nieuwe strikt voorwaardelijke verhoging toegekend van 3%. Per saldo heeft er dus per 1 januari 2005 geen verhoging plaats gevonden.

In onderstaande tabel staan de nieuwe maandpremies en grondslagen voor BPL 1988, BPL(NPL) 2004 en reglement aspirant-registerloodsen per 1 januari 2005 (vergelijk 2004).

Jaar	BPL(NPL) 2004	BPL1988			Aspirant	Pensioengrondslagen		
		basisregeling	flexioen	totaal		BPL(NPL) 2004	BPL 1988	Aspirant
		flp-er	flp-er	flp-er				
2005	2.225	545	137	682	306	109.968	78.762	33.178 *)
2004	2.060	514	129	643	288	109.968	78.762	32.789 *)

*) Voor aftrek van franchise van € 12.100

De premies worden maandelijks door de beherende vennoot van de maatschappen op het bruto winstdeel van de loodsen ingehouden en aan het fonds afgedragen.

Het risico van het eerste jaar van beroepsongeschiktheid komt ten laste van de regionale maatschappen en is derhalve een onderdeel van het winstdelingsreglement in de desbetreffende maatschap. Na dat jaar treedt de arbeidsongeschiktheidsregeling van het fonds in werking.

VESTIGING IN HET BUITENLAND

Degenen die zich na hun FLP datum metterwoon in het buitenland vestigen zullen mogelijk, indien er een

belastingverdrag met het betreffende land is, geen inkomensheffing (in plaats van vroegere loon c.q. inkomstenbelasting en volksverzekeringspremies) meer behoeven te betalen in Nederland. Men valt dan onder het belastingregime van het desbetreffende land. Het raadplegen van een belastingdeskundige is in dit geval raadzaam.

De belangrijkste doelstellingen van een belastingverdrag zijn;

1. Gelijkheid van behandeling van elkaars onderdanen;
2. Vaststelling van toepasselijke wetgeving;
3. Het over en weer verlenen van de uitkeringen en verstrekkingen;
4. De samenstelling van de tijdvakken.

BEDRIJFSPENSIOENFONDS
KOOPVAARDIJ

Het pensioenpakket dat door het BPFK sinds 1 januari 1995 wordt aangeboden bestaat uit:

- overbruggingsuitkering (vanaf 57,5 tot 60 jaar);
- overbruggingspensioen (vanaf 60 tot 65 jaar);
- ouderdompensioen (vanaf 65 jaar);
- nabestaandenpensioen, waaronder (bijzonder) weduwe-, weduwnaars-, wezen- en partnerpensioen;
- invaliditeitspensioen.

In bijlage 3 worden de indexaties 1989-2005, zoals deze door het Bedrijfspensioenfonds Koopvaardij zijn toegekend, vergeleken met BPL en ABP.

ONTWIKKELINGEN OP PENSIOENGEBIED

15

WET VEREVENING PENSIOENRECHTEN BIJ SCHEIDING

De “Wet verevening pensioenrechten bij scheiding”, die op 1 mei 1995 van kracht is geworden, ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

Bij scheidingen ná 1 mei 1995 krijgt de ex-echtgeno(o)t(e) recht op uitbetaling van een deel van het ouderdomspensioen van de deelnemer. Dit gedeelte is de helft van de tijdens de huwelijkse periode opgebouwde pensioenaanspraken van de deelnemer. De ex-echtgeno(o)t(e) krijgt nu een rechtstreekse vordering op dit gedeelte jegens het fonds. Voor deelnemers die vallen het onder het reglement BPL 1988 dient het ouderdomspensioen ingaande 65 jaar te worden verdeeld, voor deelnemers die vallen onder het reglement BPL 2004, het pensioen ingaande 60 jaar. Daarnaast dient ook het saldo van de flexioenrekening op datum echtscheiding 50/50 te worden verdeeld. De op omslag gefinancierde FLP(-aanvulling) is geen pensioen en blijft daardoor buiten de verdeling.

De verevening moet binnen twee jaar na scheiding met een speciaal formulier bij het fonds te worden aangevraagd. Dit formulier, genaamd “Mededeling van scheiding in verband met verdeling van ouderdomspensioen”, is bij het postkantoor (en ook bij ons fonds) verkrijgbaar.

De wet geldt ook indien vóór 1 mei 1995 bij huwelijkse voorwaarden is vastgelegd dat geen verdeling van pensioen plaats vindt. Wil men de wettelijke pensioenverevening uitsluiten, dan dient dat na 1 mei 1995 (opnieuw) expliciet geregeld te worden. Partijen kunnen eventuele uitsluiting van de pensioenverdeling ook vastleggen in een echtscheidingsconvenant. Het verdient aanbeveling om over een en ander van te voren informatie in te winnen.

Als gevolg van de pensioenverevening krijgt het fonds rechtstreeks te maken met meerdere personen die gezamenlijk in aanmerking komen voor uitbetaling van het ouderdomspensioen.

Voor de verdeling op basis van de wet brengt het

fonds € 400 in rekening (€ 200 per persoon). De deelnemer kan, als zijn ex-echtgenote daarmee instemt, aan het bestuur om een andere verdeling dan die volgens de wet verzoeken, de kosten komen in dat geval volledig voor rekening van de betreffende deelnemer.

ALGEMENE NABESTAANDENWET (ANW)

Vanaf 1 juli 1996 is de Algemene Nabestaandenwet van kracht geworden.

Onder deze nieuwe Anw hebben alleen mensen die vóór 1950 geboren zijn recht op een nabestaandenuitkering (heette vroeger pensioen). Hetzelfde geldt voor arbeidsongeschikten en mensen die een kind jonger dan 18 jaar te verzorgen hebben. Het blijft echter nog maar de vraag of ze die nabestaandenuitkering wel krijgen. Er is namelijk ook een inkomenstoets.

Heeft deze nabestaande inkomen uit dienstbetrekking, bedrijf of beroep dan wordt dit in mindering gebracht op de Anw-uitkering. Wel geldt hierbij een vrijlating ter grootte van 50% van het bruto minimumloon, vermeerderd met $\frac{1}{3}$ deel van het meerdere inkomen boven dit minimumloon. Inkomen in verband met arbeid wordt geheel in mindering gebracht op de Anw. Dit is het geval met: de WAO, de WW en de VUT. Nabestaandenpensioen, evenals vermogen en inkomsten uit vermogen worden niet gezien als inkomen uit arbeid. Voor ‘oud’ AWW-gerechtigden is de inkomenstoets per 1 januari 1998 versoepeld. In plaats van een vrijlating van 50% geldt voor hen een vrijlating van 70% van het bruto minimumloon.

Voorts is het zo dat weduwen en weduwnaars die opnieuw met iemand gaan samenwonen, het recht op uitkering verliezen.

WIJZIGING NABESTAANDENPENSIOEN

Per 1 januari 1998 is door het bestuur voor een structurele oplossing gekozen voor het nabestaandenpensioen ook gestimuleerd door de ANW-ontwikkelingen. Dit geschiedde door toekenning van een extra (inkomensonafhankelijk) nabestaandenpensioen ad. € 10.437 per jaar, tot het moment dat de nabestaande de leeftijd van 65 jaar bereikt, ongeacht het bestaan van een recht op de wettelijke Anw-uitkering (zie voorgaande paragraaf).

Het bovenstaande geldt voor het reglement BPL 1988. In het per 1 april 2004 van kracht geworden reglement BPL 2004 is deze toeslag verwerkt in de totale aanspraak op nabestaandenpensioen. Voor degenen die onder dit reglement en onder de daarbij behorende overgangsregeling vallen, geldt de garantie dat het nabestaandenpensioen nimmer minder is dan dat het totale nabestaandenpensioen onder het reglement BPL 1988 zou hebben bedragen. Deze garantie is opgenomen in het pensioenoverzicht over 2005.

FLEXIBELE PENSIOENSPAARREGELING / FLEXIOEN

De pensioenregeling is met ingang van 1 juli 1993 aangepast. De premie werd verhoogd ten behoeve van het onderdeel dat een flexibele pensioenspaarregeling behelst, ter aanvulling van het reglementaire basispensioen.

De individueel gekozen asset-mix kon jaarlijks (vóór 1 oktober) worden gewijzigd. De wijziging ging dan in op 1 januari daaraanvolgend (zie informatie in bijlage 5 inzake de asset-mixen en bijbehorende risicorendementsprofielen). RG Holland Tactimix 50% (HTM50) is toegevoegd.

Vanaf 1 januari 1999 kan de asset-mix iedere werkdag worden aangepast.

Op 1 april 2004 werd het reglement BPL (NPL) van kracht. Voor de deelnemers aan dit reglement is de

pensioenspaarregeling niet meer van toepassing. Degenen die onder het reglement BPL 1988 een flexioenkapitaal hebben opgebouwd, hebben in 2004 de mogelijkheid gekregen om dit om te zetten in een pensioen onder het reglement BPL 2004, ingaande 60 jaar. In totaal hebben 93 deelnemers daarvan gebruik gemaakt. Het resultaat daarvan is zichtbaar gemaakt in het individuele pensioenoverzicht 2005.

Thans zijn er nog de volgende mogelijkheden voor aanwending van het flexioenkapitaal.

Reglement BPL 1988:

- omzetting in een tijdelijke (5 of 10 jaar) of levenslange aanvulling op FLP/pensioen.

Reglement BPL 2004:

- omzetting (door interne waardeoverdracht) in pensioen, ingaande 60 jaar (vervroegd op te nemen);
- indien niet gebruik wordt gemaakt van bovengenoemde omzetting dient het flexioenkapitaal op 55 jaar te worden aangewend voor een tijdelijke uitkering van 5 of 10 jaar.

PENSIOENREGELING / FLP

Het functioneel leeftijdspensioen wordt gefinancierd op basis van het omslagstelsel. Dit is een vergelijkbaar systeem als het problemengevende AOW-systeem.

Onder de naam pré-pensioenregeling is vanaf 1996 een begin gemaakt met kapitaalstortingen.

Op 31 maart 2004 bedroeg het pré-pensioen (inclusief de performancetoerekening) in totaal een bedrag van circa 64,9 miljoen.

Als gevolg van de invoering van het reglement BPL 2004 zijn met ingang van 1 april 2004 deze kapitaalstortingen voor actieve deelnemers beëindigd en zijn de individuele prepensioenkapitalen omgezet in een pensioen op grond van het nieuwe reglement, ingaande 60 jaar. Alle betreffende deelnemers (en hun eventuele partner) hebben een daartoe strekkende overdrachtsovereenkomst getekend.

REGLEMENT ASPIRANTREGISTER- LOODSEN

De aanspraak op invaliditeitspensioen is per 1 januari 2004 verhoogd van 30% naar 100% van de leervergoeding. Deze wijziging was noodzakelijk doordat volgens een brief van de UWV de WAO niet meer van toepassing was.

INDEXERING

Voor de indexering van pensioenen en/of bij de vaststelling van de premies speelde de prijsindex veelal een grote rol en met name de "geschoonde" prijsindex.

Dit prijsindexcijfer wordt sinds maart 1994 niet meer door het CBS berekend.

Na een notitie van de actuaris over deze materie is voor ons beleid dit indexcijfer vervangen door de consumentenprijsindex voor werknemersgezinnen met een hoger inkomen.

Omdat volgens het CBS de afgeleide index in de geest was van het SER- advies van 1972, hebben wij voorlopig deze genomen.

Dat betekent namelijk exclusief het effect van veranderingen in de tarieven van de kostprijsverhogende (zgn. indirecte) belastingen en de consumptiegebonden belastingen.

In 1997 is het CBS begonnen met de publicatie van de CPI (1995=100) als vervanging van de CPI(1990=100). Gebleken is dat bij de zogenaamde afgeleide index, dat wil zeggen de index gecorrigeerd voor belastingen, de effecten van enkele belastingwijzigingen onvoldoende zijn verdisconteerd in de nieuwe reeks 1995=100.

In mei 1998 zijn de juiste cijfers gepubliceerd.

De "CPI hoog afgeleid" wordt vanaf 2004 niet meer door het CBS berekend en is door het fonds vervangen door "CPI alle huishoudens".

Voor alle duidelijkheid wordt vermeld dat, zoals aan-

gegeven in artikel 13 van het pensioenreglement, alleen wordt geïndexeerd "voor zover daartoe in de stichting voldoende middelen beschikbaar zijn". Ter uitwerking van het criterium van "voldoende middelen" heeft het bestuur een beleidsnotitie opgesteld, waarin een staffel is opgenomen, waarmee de hoogte van de indexatie (mede) afhankelijk wordt gemaakt van de dekkingsgraad. Een strikte toepassing van deze staffel leidt er toe dat vanaf 1 januari 2005 geen verhoging van de grondslag en ingegane pensioenen meer zal plaatsvinden als de dekkingsgraad lager is dan 105. Bij een dekkingsgraad van 105 of meer blijft de feitelijke indexatie achter bij de volledige indexatie volgens de geldende index zolang de dekkingsgraad (berekend op basis van een rekenrente van 4%) beneden 113 % ligt. Bij een dekkingsgraad van 113% of hoger wordt volledig geïndexeerd.

De indexatieregeling van BPL heeft dus een voorwaardelijk karakter. Het fonds is daarom niet verplicht om voor indexatie een reserve aan te houden. DNB vindt dit, blijkende uit een brief aan alle pensioenfondsen van 15 september 2004, niet meer transparant genoeg. Om vanaf 1 januari 2006 een indexatieregeling nog als voorwaardelijk te kunnen aanmerken moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. De belangrijkste is dat in het reglement en in de communicatie daarover de volgende tekst wordt gehanteerd: "De indexatie van uw pensioen is voorwaardelijk; er is geen recht op indexatie en het is ook voor de langere termijn niet zeker of en in hoeverre indexatie zal plaats vinden". Als deze tekst niet wordt gevolgd wordt de indexatieregeling niet als voorwaardelijk aangemerkt en moeten extra middelen worden gereserveerd. De dekkingsgraad zal dan dalen. Het bestuur heeft in 2004 besloten om de door DNB voorgeschreven tekst in het reglement en andere uitingen te zullen overnemen. Daardoor blijft het voorwaardelijke karakter van de indexatieregeling in stand.

Onder het Nieuwe Financiële Toetsingskader (NFTK), dat voor alle pensioenfondsen op 1 januari 2006 waarschijnlijk van kracht wordt, zullen de verplichtingen moeten worden gewaardeerd op marktwaarde. Als de marktrente, die daarbij moet worden gehanteerd boven de 4% ligt, zal de dekkingsgraad toenemen. Dat komt doordat de contante waarde van pensioenverplichtingen daalt als gevolg van die hogere rente. Deze hogere dekkingsgraad onder NFTK betekent echter niet dat er meer middelen zijn voor bijvoorbeeld verhoging van de grondslag of indexatie van ingegane pensioenen. Niettemin zou bij voortzetting van de huidige indexatiestafel de indexatie onder het NFTK eerder kunnen ingaan en/of of hoger kunnen zijn dan thans het geval is. Het bestuur heeft daarom besloten om bij invoering van het NFTK over te stappen op een NFTK-neutrale indexatiestafel. Deze nieuwe stafel heeft een ondergrens van 112 en een bovengrens van 130.

ACTUARIËLE PRINCIPES PENSIOENFONDSEN

De Nederlandse Bank heeft de actuariële principes, die de actaris ingaande het boekjaar 1997 moet betrekken bij zijn beoordeling van de financiële opzet en positie van een fonds, in een nota vastgelegd.

Op grond van deze principes dient de actaris van ons fonds jaarlijks een zogenaamde 'toereikendheids-toets' uit te voeren en de conclusies daarvan vast te leggen in zijn actuariële verklaring (zie de actuariële verklaring op pagina 52).

Algemeen dient beoordeling plaats te vinden vanuit twee met elkaar verbonden invalshoeken:

- toetsing van de financiële opzet van de pensioenregeling en de toekomstige financiering daarvan, uitgaande van de continuïteit van de regeling;
- toetsing van de toereikendheid van de middelen van het fonds ter dekking van de in het verleden reglementair verkregen aanspraken.

DNB acht het wenselijk dat voor iedere individuele pensioenverplichting een voorziening wordt gevormd op basis van methoden en grondslagen die voldoende veilig zijn vastgesteld.

NIEUWE REGELGEVING

De wetgever komt met een Nieuw Financieel Toetsingskader (NFTK), waarmee wordt getoetst of een pensioenfonds beschikt over toereikende kapitaaldekking van de verplichtingen. Dit kader, dat binnenkort in de Pensioenwet zal worden vastgelegd en waarvan de beoogde invoeringsdatum 1 januari 2006 is, bestaat uit drie elementen, te weten de minimumtoets, de solvabiliteitstoets en de continuïteitstoets, die achtereenvolgens op een oplopende tijdschikhorizon betrekking hebben.

Met de minimumtoets wordt beoordeeld of een pensioenfonds op het moment van toetsen voldoende activa heeft om de voorziening voor pensioenverplichtingen te dekken.

Met de solvabiliteitstoets wordt beoordeeld of er voldoende activa aanwezig zijn om negatieve scenario's die zich binnen de eerstvolgende periode van één jaar mogelijk voltrekken met grote mate van betrouwbaarheid te weerstaan, zonder dat de dekking van de voorziening in gevaar komt.

De continuïteitstoets tenslotte beoordeelt of een pensioenfonds door middel van de inzet van beschikbare beleidsinstrumenten voldoende sturingskracht heeft om, met inachtneming van mogelijke risico's, kapitaaldekking van de verplichtingen op langere termijn te waarborgen.

De sociale partners hebben overeenstemming bereikt over belangrijke parameters van de solvabiliteitstoets. Voor de onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst zal gelden dat er in de evenwichts-situatie een kans van 97,5% moet zijn, dat, gegeven het gevoerde beleggingsbeleid de kans op onderdekking na één jaar kleiner is dan 2,5%. Indien de dekkings-

graad beneden het niveau ligt dat hoort bij de evenwichtssituatie zal het pensioenfonds bij DNB een herstelplan moeten indienen, dat herstel van de evenwichtssituatie binnen een periode van 15 jaar beoogt. Ten aanzien van tussen het pensioenfonds en deelnemers/gepensioneerden gemaakte indexatieafspraken moet duidelijk worden gecommuniceerd of zij een voorwaardelijk of een onvoorwaardelijk karakter hebben. Indien indexatie behoort tot het voorwaardelijke onderdeel van de pensioenovereenkomst hoeft er voor de indexatie geen reserve te worden opgebouwd. Wel dient een eventuele indexatieambitie te worden meegenomen in de bepaling van de hoogte van de kostendeekkende premie. DNB is van mening dat de waardering van de beleggingen en verplichtingen, conform internationaal gangbare uitgangspunten, op realistische grondslagen dient plaats te vinden. Voor de waarde van de beleggingen houdt dit geen wijzigingen in, omdat een waardering tegen marktwaarde thans al plaatsvindt. Voor de bepaling van de contante waarde van de verplichtingen betekent dit echter een significante verandering. Op dit moment worden alle verplichtingen contant gemaakt tegen de actuariële rekenrente van 4%. In de nieuwe situatie zullen de verplichtingen contant moeten worden gemaakt tegen een marktconforme rentetermijnstructuur die overeenkomt met de gemiddelde looptijd van de verplichtingen. Op deze manier zal ook voor de verplichtingen een marktwaarde worden bepaald, die zal veranderen onder invloed van veranderingen in de rentetermijnstructuur. Het bestuur beraadt zich de komende tijd over de consequenties voor o.a het beleggingsbeleid.

WET FISCALE BEHANDELING VAN PENSIOENEN

In de per 1 juni 1999 van kracht geworden Wet fiscale behandeling van pensioenen wordt voor de maximale fiscale pensioennorm bij een volledige diensttijd van

35 jaar uitgegaan van een ouderdomspensioen van 70% van het laatste salaris, welk pensioen mag ingaan op 60-jarige leeftijd of later. Het wordt echter toegestaan om het aldus bereikbare pensioen eerder te laten ingaan, onder de voorwaarde dat de actuariële waarde van het dan direct ingaande (verlaagde) ouderdomspensioen gelijk is aan dat van het oorspronkelijk op 60-jarige leeftijd ingaande pensioen.

WET VUT, PREPENSIOEN EN LEVENSLUOP (VPL)

Begin 2005 is door het fonds het initiatief genomen voor de instelling van de kerngroep Fiscaal kader Pensioenen. De kerngroep had tot taak te onderzoeken of de Wet VUT, Prepensioen en Levensloop (VPL), welke in werking treedt op 1 januari 2006, gevolgen heeft voor de fiscale behandeling van de pensioenpremie voor het BPL reglement 2004 (NPL-regeling) en de inhouding op de loodsgelden in verband met de FLP-uitkeringen.

De conclusie van de kerngroep is dat de Wet VPL in het huidige fiscale regime geen verandering brengt. Het BPL-2004-pensioen en ook de FLP-uitkering zijn namelijk onderdeel van een verplicht gestelde beroepspensioenregeling. De premie en bedoelde FLP-last zijn daardoor vrijgestelde winstbestanddelen in het kader van de Wet IB. De Wet VPL brengt hierin geen wijziging. Van belang is wel dat voor de wijziging van het pensioenreglement per 1 april 2004 (invoering BPL 2004-regeling) nog een verklaring van geen bezwaar moet worden verkregen van het Ministerie van SoZaW. Dit laat echter onverlet dat er thans sprake is van een verplicht gestelde beroepspensioenregeling, waarvoor bovengenoemde vrijstelling van toepassing is. Bedoelde verklaring van geen bezwaar is in april 2004 aangevraagd. De behandelingsperiode van dergelijke verzoeken is doorgaans erg lang (kan oplopen tot een paar jaar). In de toekomst gaat het fiscale kader voor beroeps-

pensioenfondsen wel wijzigen. In de Wet VPL staat namelijk dat een beroepspensioenregeling per 1 januari 2015 niet meer verplicht wordt gesteld als in deze een pensioen wordt opgebouwd, waarvan de ingangsdatum ligt vóór 65 jaar en deze verder niet voldoet aan het zogenaamde Witteveenkader. Dit is het fiscale kader voor werknemerspensioenen. Voor onze BPL 2004 regeling, waarin een pensioen wordt opgebouwd ingaande 60 jaar, zou dan de verplichtstelling vervallen en daardoor ook de eerder genoemde fiscale vrijstellingen in het kader van de Wet IB.

Uit de toelichting op de wet blijkt dat het de bedoeling van de wetgever is om de fiscale behandeling van beroepspensioenregelingen nog nader uit te werken. De Minister heeft aan de Tweede Kamer toegezegd dat daarbij uiteraard rekening zal worden gehouden met het verschil in karakter tussen beroepspensioenregelingen (geen werkgever- werknemersrelatie) en andere pensioenregelingen (wel werkgever- werknemersrelatie).

Over de inhoud van dit aparte kader voor beroepspensioenfondsen zal overleg worden gevoerd tussen Financiën/SozaW en de Unie van Beroepspensioenfondsen. De hiervoor in het leven geroepen UvB-werkgroep wordt ook gevoed met ideeën uit de kerngroep FKP, die tijdens het overleg op de hoogte zal worden gehouden. Onze voorzitter, die tevens voorzitter is van de kerngroep FKP, maakt deel uit van deze UvB-werkgroep. Voor BPL 2004 deelnemers is van belang dat het nieuwe fiscale kader voor beroepspensioenfondsen voldoende ruimte biedt om daarin qua aanspraken dezelfde constante waarde op te bouwen als in de huidige BPL-regeling. Dit is dan ook mede de inzet van de UVB.

Over de ingangsdatum van het aparte fiscale kader voor beroepspensioenfondsen kan op dit moment nog niet veel gezegd worden. Deze hangt af van de onderhandelingen met Financiën/SozaW, welke naar verwachting in september/oktober 2005 van start zullen gaan. De pensioenregeling voor registerloodsen zal t.z.t. op deze nieuwe fiscale leest moeten worden geschoeid.

PENSIOENREGELING NA 1 JANUARI
1998

Tijdens het congres van de NLC op 9 december 1997 zijn diverse wijzigingen in ons pensioenreglement goedgekeurd door de deelnemers.

Deze wijzigingen gelden per 1 januari 1998. Voor deze wijzigingen is uiteraard een verklaring van geen bezwaar aangevraagd en verkregen bij het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- De (verplichte) maandpremie kan extra worden verhoogd teneinde de pensioengrondslag te kunnen handhaven op het laatstgeldende niveau;
- De mogelijkheid is gecreëerd om de flexibele pensioenspaarregeling op individuele basis verder uit te breiden. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de nieuwe fiscale pensioennormen, die heel gedetailleerd staan omschreven in de per 1 juni 1999 van kracht geworden Wet fiscale behandeling van pensioenen;
- Een ander (inkomensonafhankelijk) nabestaandenpensioen ad € 10.437 per jaar, dat ingaat bij overlijden van een loods voor de pensioendatum, en dat vervolgens aan de overblijvende partner wordt uitgekeerd tot uiterlijk haar 65-jarige leeftijd, ongeacht het bestaan van een recht op de wettelijke Anw-uitkering;
- Gelijke behandeling van gehuwden en wettelijk geregistreerde ongehuwde partners;
- Herinvoering van de mogelijkheid om ontbrekende deelnemersjaren in te kopen (zie ook bijlage 6).

Eind 2002 werd de Commissie Nieuwe Pensioenregeling Loodsen, afgekort Cie. NPL ingesteld, die als opdracht kreeg het ontwerpen van een nieuwe pensioenregeling met een kapitaalgedekte FLP. Deze nieuwe regeling moest voldoen aan de wettelijke eisen (Wet fiscale behandeling Pensioenen) en tenminste gelijke rechten geven als de huidige regeling. Bij brieven van 10 januari en 1 mei 2003 werden door de Cie. NPL de contouren geschetst van de Nieuwe Pensioenregeling Loodsen. Tijdens de NLC-ledenvergadering van 12

mei 2003 zijn door genoemde commissie de hoofdlijnen van de nieuwe regeling gepresenteerd. Op 5 augustus 2003 stemde de Algemene Raad volledig in met de voorstellen van de Cie. NPL. In oktober 2003 ontvingen alle loodsen een brief van de NLC en het pensioenfonds, met als bijlagen het nieuwe pensioenreglement 2004 (met toelichting), de ontwerp-verordening tot wijziging van de Financiële verordening Loodswezen, alsmede een persoonlijke cijfermatige uitwerking van de nieuwe pensioen- en FLP-regeling. In november 2003 werden per regio twee voorlichtingssessies gehouden over de invulling van de nieuwe pensioenregeling. Op 27 november 2003 werd ook een voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd voor de FLP-ers en gepensioneerden. In een speciaal daarvoor bijeengeroepen ledenvergadering van de NLC op 30 maart 2004, werd de nieuwe pensioenregeling goedgekeurd. De datum van inwerkingtreding werd gesteld op 1 april 2004.

UITRUIL NABESTAANDENPENSIOEN

Het pensioenreglement biedt de mogelijkheid om het nabestaandenpensioen uit te ruilen tegen een hoger ouderdomspensioen. Deze bepaling vloeit voort uit een wijziging van de Pensioen- en spaarfondsenwet per 1 januari 2002, die voorschrijft dat deelnemers aan een pensioenregeling, die voorziet in ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen, met ingang van 1 januari 2002 moeten kunnen kiezen tussen een nabestaandenpensioen en een hoger en/of eerder ingaand ouderdomspensioen. Uitruil is alleen mogelijk als de partner van de deelnemer daarmee schriftelijk instemt.

WIJZIGING VAN DE PSW (PENSIOEN EN SPAARFONDSENWET) PER 1 JANUARI 2000

Het toezicht op de uitvoering van aanvullende pensioenregelingen is verscherpt. De Nederlandse Bank (DNB) heeft meer bevoegdheden gekregen, zoals de mogelijkheid om bij overtredingen een aanwijzing te geven, of bestuurlijke boetes en dwangsommen op te

leggen. Er zullen bovendien meer eisen worden gesteld aan de kwaliteit van pensioenfondsbesturen en er geldt een verbod op zogenaamde uitstelfinanciering van pensioenaanspraken. Dit is een uitvloeisel van een per 1 januari 2000 doorgevoerde wijziging in de Pensioen- en spaarfondsenwet.

De nieuwe wetgeving stelt voorts nadere eisen aan de kwaliteit van de pensioenfondsen. Zo zal de dagelijkse leiding van het fonds bij ten minste twee personen moeten berusten.

DNB heeft inmiddels nadere kwaliteitseisen geformuleerd waar bestuurders en beleidsbepalende managers van pensioenfondsen aan moeten voldoen. Pensioenfondsen worden voorts verplicht een jaarrekening en een bestuursverslag, inclusief een accountantsverklaring, op te stellen. Ook aan de inhoud van de accountantscontrole worden nadere regels gesteld. Pensioenfondsen worden verder verplicht een gedragscode op te stellen voor iedereen die bij het fonds werkt. Ook moeten ze een actuariële en bedrijfstechnische nota opstellen.

AOW EN AANVULLEND PENSIOEN

Door het apart uitbetalen van AOW en aanvullend(e) pensioen(en) krijgt een aantal mensen (netto) te veel aanvullend pensioen uitbetaald omdat ze te weinig belasting betalen. Dit resulteert in een navordering van de belastingdienst bij de definitieve aanslag. Pensioenfondsen houden er geen rekening mee dat iemand AOW ontvangt.

Dit "probleem" bestaat al langer maar is in het nieuwe belastingstelsel groter geworden omdat de lengte van de eerste schijf meer dan verdubbeld is. Het is verstandig met deze navordering rekening te houden en zondig geld opzij te zetten.

HET GAT VAN DE AOW

Vanaf 1 januari 2015 krijgt iemand die 65 wordt geen AOW-toeslag meer voor zijn jongere partner, ook niet als deze geen of weinig inkomen heeft.

UNIE VAN BEROEPSPENSIOENFONDSEN (UvB)

22

UIT HET UVB JAARVERSLAG 2003

BESTUURSVERSLAG

Na haar oprichting op 1 juni 2001 heeft de Unie van Beroepspensioenfondsen (UvB) zich ontwikkeld tot een geaccepteerde vertegenwoordiger van de beroepspensioenfondsen in de actuele pensioentema's.

De doelstelling van de UvB is:

- Het behartigen van de gemeenschappelijke belangen in het kader van een beroepspensioenregeling in de meest brede zin, zowel nationaal als internationaal;
- Het verlenen van service aan haar leden en
- Het bevorderen van de samenwerking tussen haar leden.

Verzelfstandiging UvB

Vanaf de oprichting heeft de UvB haar personele capaciteit op basis van detachering parttime betrokken van SBA Artsenpensioenfondsen, de uitvoeringsorganisatie van twee UvB-leden. In het verslagjaar heeft het bestuur vastgesteld dat de UvB zich heeft ontwikkeld tot een volwaardige koepelorganisatie en dat de pensioentema's waarmee zij zich bemoeit in aantal, belang en complexiteit verder toenemen. Gezien deze trend hecht het bestuur eraan dat de UvB zich onafhankelijk en zelfstandig verder kan ontwikkelen. Daarom zal de UvB in de loop van 2005 zelf personeel in dienst nemen waarbij tevens de inhoudelijke personele capaciteit zal worden uitgebreid.

EXTERNE BELANGENBEHARTIGING

Wet Bpr/Wet verplichte beroepspensioenregeling

Het voortbestaan van de wet Verplichte deelneming in een beroepspensioenregeling (wet Bpr) kwam in maart 2000 in het geding doordat het kabinet had besloten tot afschaffing ervan, tenzij er voldoende draagvlak zou blijken voor behoud van deze wet aan-

gevuld met extra solidariteitseisen. Fors verzet van beroepsorganisaties en beroepspensioenfondsen leidde ertoe dat de Vaste Kamercommissie voor SZW in juli 2001 bevestigde dat de wet behouden diende te blijven. Het heeft tot medio 2004 geduurd totdat het wetsontwerp voor de Wet verplichte beroepspensioenregeling als opvolger van de Wet Bpr aan de Tweede Kamer werd aangeboden. In de tussentijd is er veel overleg geweest tussen SZW en de UvB over onder andere de kring van deelnemers, de representativiteits- en draagvlaktoets, de doorsneepremie ongeacht leeftijd en de beroepspensioenvereniging. Tegen deze laatste twee punten heeft de UvB tot het laatste moment sterk geageerd. Naast de inhoudelijke bezwaren tegen de doorsneepremie ongeacht leeftijd is een fors punt van kritiek dat door de combinatie van de doorsneepremie ongeacht leeftijd en de draagvlaktoets er een continuïteitsrisico voor de beroepspensioenregelingen gaat ontstaan. De jonge deelnemer van nu, die door de doorsneepremie actuariael gezien teveel premie betaalt, weet namelijk nooit zeker dat hij in de toekomst ook zal kunnen gaan profiteren van een volgende generatie die dan voor hem zal gaan betalen, aangezien de regeling voortijdig gestaakt kan worden door de negatieve uitkomst van een draagvlaktoets. De UvB heeft er bij de politiek op aangedrongen om af te zien van de doorsneepremie ongeacht leeftijd dan wel de draagvlaktoets te laten vallen. Wat betreft de beroepspensioenvereniging stellen de UvB en de gezamenlijke beroepsorganisaties zich op het standpunt dat die niets toevoegt aan het huidige goed functionerende systeem met een zeer hoge organisatiegraad, behalve dan extra administratieve en financiële lasten. De beroepsorganisaties regelen hun pensioenzaken al ruim 30 jaar naar volle tevredenheid. De medezeggenschap is hierbij beter geregeld dan bij menig ander pensioenfonds; het bestuur bestaat uit deelnemers, gepensioneerden zitten in het bestuur of de deelnemersraad. Daarbij kan nog worden aangetekend dat wanneer de draagvlaktoets zou vervallen de legitimering van de beroepspensioen-

vereniging in het geheel verdwijnt. De UvB heeft er bij de Vaste Kamercommissie SZW voor gepleit om af te zien van de beroepspensioenvereniging. De Tweede Kamer heeft zich in het eerste kwartaal van 2005 uitgesproken over het wetsontwerp verplichte beroepspensioenregeling. Naar verwachting zal de Eerste Kamer medio 2005 zijn standpunt bepalen.

Nieuwe Pensioenwet

De nieuwe Pensioenwet, als opvolger van de Pensioen en Spaarfondsenwet (PSW), geldt niet voor de beroepspensioenfondsen. Relevante bepalingen uit de Pensioenwet zullen echter integraal worden overgenomen in de Wet verplichte beroepspensioenregelingen. Het gaat dan om de bepalingen inzake het Financieel Toetsingskader, het toezicht en voorschriften voor de pensioenuitvoering. De UvB heeft, samen met de andere pensioenkoepels of alleen, op deze onderwerpen commentaar gegeven.

Ontwerp Wet Vut, prepensioen en levensloop/fiscaliteit beroepspensioenen

Met het wetsontwerp Vut, prepensioen en levensloop (Wet VPL) heeft het kabinet de beroepspensioenfondsen onaangekondigd voor grote problemen gesteld. Ten eerste wordt het Witteveenkader uit de Wet op de Loonbelasting (per 2015) van toepassing verklaard als toetssteen voor de verplichtstelling van beroepspensioenregelingen. Bezwaarlijk is dat dit Witteveenkader helemaal niet geldt voor vrije beroepsbeoefenaren en zelfs, uit technisch oogpunt, op hen ook helemaal niet toepasbaar is. De Minister SZW heeft na kamervragen daarom snel laten weten dat er voor vrije beroepsbeoefenaren een apart sub-Witteveenkader zal worden ontwikkeld. Het is evenwel een slechte zaak dat er niet-uitvoerbare wetgeving wordt gemaakt waarbij al in de ontwerpfasereparatie in het vooruitzicht wordt gesteld. Beter ware het wanneer deze fout gewoon uit het wetsontwerp was gehaald. Ten tweede worden in dit wetsontwerp beroepspensioenregelingen met een spijleeftijd van minder dan 65 jaar (eveneens per 2015)

aangemerkt als pre-pensioenregeling die niet fiscaal gefaciliteerd worden. Dat wil zeggen dat voor deze regelingen de fiscale aftrek van de pensioenpremie vervalt. Door deze maatregel worden de slijtende beroepen, zoals de loodsen, roeiers en dierenartsen, getroffen die om veiligheids- en gezondheidsredenen nu eerder met pensioen gaan. De oplossing die het kabinet heeft voorgesteld voor slijtende beroepen in de werknemerssfeer (40 deelnemersjaren) zijn bij de vrije beroepsbeoefenaren niet toepasbaar. Verder heeft de Minister SZW al laten weten dat een levensloopregeling voor vrije beroepsbeoefenaren er niet zal komen, onder meer omdat die moeilijk controleerbaar zou zijn. Tot slot zien beroepsbeoefenaren die in een dienstverband werken zich nog steeds gesteld voor het probleem dat zij moeten aantonen dat hun pensioenregeling niet bovenmatig is (volgens het genoemde Witteveenkader) willen zij hun pensioenpremie fiscaal kunnen aftrekken. Correctie van deze onvolkomenheid zal ook moeten wachten op het eigen fiscale kader voor beroepsbeoefenaren.

Financieel Toetsingskader

In het jaar 2004 zijn de plannen van SZW en DNB ten aanzien van het in 2006 in te voeren Financiële Toetsingskader (FTK) uitgekristalliseerd. Het belang van dit toetsingskader wordt door de UvB onderschreven. In het verslagjaar hebben de gezamenlijke pensioenkoepels veel energie gestoken in het becommentariëren van de plannen. In hun commentaar hebben de pensioenkoepels zich onder meer gericht op de complexiteit van het FTK, de risico-opslag, de stapeling van zekerheden, de hoge buffer-eisen, de herstelperiode, het maatwerk bij onderdekking en de administratieve lasten.

Pensionfund Governance

Na de studiedag op 30 juni 2004 vroeg de Minister SZW aan het pensioenveld om een code voor Pensionfund Governance te ontwikkelen om aldus via een systeem van checks and balances de kwaliteit van het

pensioenfondsbestuur te versterken en transparant te maken, wat het vertrouwen in de pensioensector moet vergroten. Voor de werknemerspensioenfondsen heeft de Minister die vraag vervolgens doorgevoerd naar de Stichting van de Arbeid (STAR). Aangezien de STAR de vrije beroepsbeoefenaren niet vertegenwoordigt ontwikkelt de UvB voor haar leden zelf een code met de volgende kenmerken; de beroepsorganisatie krijgt de rol van verantwoordingsorgaan dat het pensioenfondsbestuur décharge verleent voor het gevoerde beleid. Er komt een intern toezichtsorgaan dat het fondsbestuur op basis van intercollegiale toetsing en intervisie periodiek kritisch bevraagt over haar taakuitoefening. Dit intern toezichtsorgaan rapporteert haar bevindingen en opvattingen aan het fondsbestuur en het verantwoordingsorgaan dat vervolgens aan het fondsbestuur een reactie vraagt. Indien nodig kan het verantwoordingsorgaan gepaste maatregelen nemen. Een pensioenfonds kan zelf een toezichtsorgaan oprichten of ervoor kiezen gebruik te maken van het gezamenlijke intern toezichtsorgaan dat onder verantwoordelijkheid van de UvB functioneert.

De UvB heeft als toehoorder deelgenomen aan de werkgroep van de gezamenlijke pensioenkoepels die de STAR-werkgroep adviseert om te pogen tot gezamenlijke uitgangspunten en principes te komen voor de verschillende codes. De UvB-code pensionfund governance treedt in 2005 in werking.

Model-gedragscode

Het effectentypisch gedragstoezicht dat de AFM sinds 1 september 2004 effectief uitoefent, vroeg om een aanpassing van de gedragscode van de pensioenfondsen. De drie pensioenkoepels VB, Opf en UvB hebben gezamenlijk een model-gedragscode voor de pensioensector ontwikkeld waarin tevens het DNB-toezicht is verwerkt. De model-gedragscode bestaat uit een code A, voor fondsen die onder het AFM-toezicht vallen, en een code B, voor fondsen die daarvan zijn vrijgesteld (dat zijn de meeste beroepspensioenfondsen).

Onderzoek nalevingskosten

In 2003 heeft DNB het initiatief genomen om de nalevingskosten die voortvloeien uit het prudentieel toezicht door DNB samen met de onder toezicht gestelde instellingen in kaart te brengen en te onderzoeken waar grote besparingskansen liggen. De AFM heeft zich vervolgens bij dit onderzoek aangesloten. In 2004 bleek dat het aandeel van de nalevingskosten dat voor rekening van de pensioenfondsen komt relatief gering is ten opzichte van dat voor de overige financiële instellingen. In goed overleg is besloten het onderzoek op die financiële instellingen te concentreren. DNB en de pensioenkoepels zullen apart bespreken op welke wijze de nalevingskosten voor de pensioensector kunnen worden beperkt.

Europa/IFRS

De UvB participeert in het periodieke overleg van SZW met de pensioenkoepels, het Verbond van Verzekeraars en sociale partners over de Europese pensioendossiers. De onderwerpen die daarbij aan de orde komen zijn de Europese richtlijnen die in nationale wetgeving geïmplementeerd moeten worden en door de Europese Commissie voorgestelde en aangekondigde richtlijnen. SZW informeert over de voortgang en de aanwezigen geven hun visie op de ontwikkelingen, waar SZW in Brussel haar voordeel mee kan doen. Alhoewel de besproken dossiers vooral relevant zijn voor de werknemerspensioenregelingen, is het door de mogelijke doorwerking van Europese thema's zaak dat de UvB tijdig betrokken is. De Europese Unie wil de verslaggeving uniformeren door middel van het verplicht voorschrijven van International Financial Reporting Standards (IFRS) voor de geconsolideerde jaarrekening van beursgenoteerde vennootschappen. IFRS betekent een nieuwe standaard voor verslaggeving. Het is nog onduidelijk of de Nederlandse wetgever de IFRS ook zal voorschrijven voor pensioenfondsen.

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

In 2004 hebben de UvB en SZW drie keer gesproken over de lopende dossiers. Aan de orde kwamen; De Wet Bpr, de nieuwe Pensioenwet, de Commissie Staatsen, het gebruik van het BIG-register voor de volledigheidstoets van deelnemers, de behartiging van de deelnemersbelangen van het pensioenfonds voor verloskundigen, het FTK, Pensionfund Governance, Vut/prepensioen/ levensloop, het fiscaal kader voor beroepspensioenen, premieaftrek van beroepsbeoefenaars in dienstverband en uitbreiding van het AFM-toezicht.

De Nederlandsche Bank

In 2004 kwam het DNB-panel drie keer bijeen. Het panel wordt gevormd door de drie pensioenkoepels

VB, Opf en UvB. Aan de orde kwamen: het FTK, de fusie tussen DNB en PVK, Pensionfund Governance, het huishoudelijk reglement van het panel, de begroting 2005, het convenant tussen AFM en DNB en de ontvlechting van pensioenfonds en uitvoeringsorganisatie. Daarnaast participeert de UvB in een DNB-werkgroep rond de rapportageverplichtingen uit hoofde van macro-economische rapportages aan DNB en CBS. Er wordt bekeken op welke wijze de administratieve last die de pensioenfonds ondervinden uit hoofde van verplichte rapportages zo laag mogelijk gehouden kan worden. Dit geschiedt o.a. door aansluiting te zoeken bij de (pensioenfonds)praktijk en door bij CBS/DNB aan te dringen op hantering van dezelfde uitgangspunten, definities en eenmalige uitvraag van gegevens.

Autoriteit Financiële Markten

In 2004 kwam het AFM-panel twee maal bijeen. Het panel bestaat uit vertegenwoordigers van alle onder AFM-toezicht staande instellingen. De volgende onderwerpen werden besproken: de jaarverantwoording 2003, het begrotingskader 2005, de realisatie 2004, de begroting 2005 en de jaargenda 2005. Hierbij vertelde de AFM over haar mogelijke toekomstige toezichtstaken die een uitbreiding van het toezicht op pensioenfondsen inhouden. Deze uitbreiding heeft inmiddels gedeeltelijk een invulling gekregen met de keuze van de Minister SZW om het toezicht op de juistheid en de toegankelijkheid van de pensioencommunicatie door de AFM te laten uitoefenen.

Pensioenkijsker

Op 15 maart 2004 startte 'Pensioenkijsker' zijn voorlichtingscampagne om mensen meer 'pensioenbewust' te maken. Alhoewel de UvB niet actief heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van de pensioenkijsker, heeft zij wel haar naam eraan verbonden omdat zij het initiatief van harte ondersteunt.

SCGOP

De Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen organiseert de beleggersbelangen van de aangesloten pensioenfondsen. In 2004 heeft SCGOP besloten haar belangengroep te verbreden tot ook andere institutionele beleggers. De waarnemersrol die de UvB sinds 2003 in het SCGOP-bestuur vervulde heeft de UvB in 2004 gestopt, omdat de relatie tussen die rol en de dagelijkse beleggingspraktijk van de UvB-fondsen onvoldoende concreet was. De UvB onderschrijft de doelstellingen en het belang dat SCGOP dient.

Samenwerking VB, Opf en UvB

De samenwerking die de drie pensioenkoepels VB, Opf en UvB op bureau-niveau hebben is profijtelijk. Een goede afstemming op de gezamenlijke thema's voorkomt extra overleg en levert een goed afgewogen gezamenlijk standpunt op zoals in 2004 onder meer bij

het FTK is gebleken. Hierdoor is ook een efficiënte vertegenwoordiging van de gezamenlijke koepels mogelijk. In 2004 hebben VB en de UvB besloten tot een verdere intensivering van de samenwerking met name op het gebied van de beleidsvoorbereiding. Zij verwachten hiermee de belangenbehartiging nog verder te kunnen versterken, waarbij overigens ieders identiteit voldoende behouden dient te blijven.

Casus-dossiers

In de wet inkomstenbelasting is het voor beroepsbeoefenaren in dienstverband niet meer mogelijk om hun verplichte pensioenpremie fiscaal af te trekken. Om hieraan tegemoet te komen publiceerde de Staatssecretaris van Financiën in circulaire nr. DGB2002/7207M de voorwaarden waaronder premieaftrek voor de beroepsbeoefenaren in dienstverband wel mogelijk is. Een van de voorwaarden is dat de regeling binnen het fiscale kader uit de Wet op de Loonbelasting blijft (het Witteveenkader). De UvB heeft hierover met de belastingdienst contacten onderhouden om tot gelijktrekking te komen van beroepsbeoefenaren in dienstverband met de vrijgevestigde beroepsbeoefenaren. Deze initiatieven zijn evenwel achterhaald door het voornemen van de Minister SZW om een fiscaal kader voor beroepsbeoefenaren te ontwikkelen.

SERVICE AAN DE LEDEN

Kwartaalrapportage beleidsdossiers

De UvB levert aan haar leden door middel van een kwartaalrapportage een overzicht van de beleidsontwikkeling in de verschillende pensioendossiers, de voortgang in de pensioenwetgeving en de bemoeienis van de UvB hiermee.

Deskundigheidsbevordering

In het kader van de DNB-deskundigheidstoets van nieuwe bestuursleden heeft de UvB een modulair opgebouwd deskundigheidsbevorderingsprogramma voor haar leden opgezet. Daarin komen de volgende modules aan de orde: wet en regelgeving, pensioentechniek, financiering & verplichtingen, vermogensbeheer, uitvoering, financiën, oudedagsvoorziening in een breder verband en actuele ontwikkelingen. In 2004 is dit tweedaagse programma drie keer gepresenteerd.

BESTUURSBELEID

28

Het bestuur komt met een frequentie van tenminste 5 keer per jaar bijeen om de lopende zaken en het gevoerde beleggingsbeleid aan de hand van maandoverzichten en kwartaalrapportages te bespreken. Het dagelijks bestuur en manager pensioenen komen tenminste 18 keer per jaar bijeen.

De taak van het bestuur is het op een juiste en verantwoorde manier uitvoeren van pensioenreglementen ten behoeve de (gewezen) registerloodsen en hun echtgenoten of partners en kinderen. Dat betekent dat alle financiële, juridische en rekenkundige aspecten goed geregeld dienen te zijn. Het fonds werkt daarbij met een actuariële en bedrijfstechnische nota. Hierin zijn het te voeren beleid, waaronder de financiële opzet en de grondslagen waarop het beleid berust, gemotiveerd. Het beleid is erop gericht met een bij het karakter van het fonds passend risico een optimaal resultaat te behalen, mede in aanmerking genomen de voorwaardelijk geïndexeerde verplichtingen van het fonds ten opzichte van de deelnemers. Het is echter onze intentie de echte welvaartsontwikkeling, voor zover het resultaat van onze beleggingen dat mogelijk maakt, zoveel mogelijk te volgen.

De stichting houdt hierbij rekening met de wettelijke voorschriften, alsmede met de door De Nederlandse Bank gestelde regels. De laatste jaren is de regelgeving sterk toegenomen. Daarop tijdig anticiperen, teneinde een goede pensioenregeling tegen zo laag mogelijke kosten in stand te houden, ziet het bestuur als een belangrijke opdracht.

Het opzetten en actualiseren van een pensioenregeling vereist veel specifieke kennis.

Het op peil houden van deze kennis is dus van groot belang. Elk nieuw bestuurslid volgt een speciaal door de UVB opgezette tweedaagse basiscursus voor bestuurders van beroepspensioenfondsen. Deze cursus wordt regelmatig geactualiseerd en BPL- bestuursleden gaan dan “op herhaling”.

Een keer per jaar organiseert het BPL-bestuur een studiedag. Daarin komen actuele ontwikkelingen aan de orde en de specifieke gevolgen daarvan voor BPL.

Voor meer specialistische kennis laat het bestuur zich bijstaan door externe adviseurs, zoals de actuaris (pensioendeskundige) en de accountant.

Om alle taken goed te verrichten wordt het bestuur bijgestaan door het frontoffice, welke uit twee personen bestaat (manager en een parttime medewerker). Dit bureau zorgt voor de pensioentoekenningen, het bijhouden van de pensioenadministratie en het geven van voorlichting aan de deelnemers. Daarnaast zorgt de manager pensioenen voor de voorbereiding en uitvoering van bestuursbesluiten. Een aantal werkzaamheden, zoals de betaling van de pensioenen, is uitbesteed aan Nederlands Loodswezen BV.

Het vermogen van het fonds wordt beheerd in twee portefeuilles waarvan één portefeuille samen met de Stichting Pensioenfondsen Loodswezen/ SPL (van het Nederlands Loodswezen BV), door Robeco Institutional Asset Management B.V. te Rotterdam en één portefeuille samen met de Stichting SPL, beheerd door ABN♦AMRO Asset Management.

Het resultaat van deze vermogens wordt gescheiden geadmistreerd.

Bij beide vermogensbeheerders wordt dezelfde strategische mix en tactische bandbreedtes daarom heen gehanteerd. In 2003 is van een discretionair mandaat overgestapt naar huisfondsen van ABN♦AMRO en Robeco. De beleggingskosten werden hierdoor verlaagd.

Voor de risicodekking werd vanaf 1 januari 1994 voor een 5-jaars periode overgegaan tot een 'stop-loss' verzekering, waarbij de schade eerst zou worden geclaimd indien deze, ruim genomen, de totale 5-jarenpremie zou overschrijden. Deze wijze van risicoafdekking is in 1999 en 2004 gecontinueerd.

In 1995 is een Asset & Liability Management (ALM)-studie gedaan die het beleid formuleerde dat ten grondslag ligt aan de beleggingsacties. In 2003 is opnieuw een ALM-studie verricht. Bij deze studie werd uitgegaan van de pensioenregeling 1988 en de nieuwe pensioenregeling 2004, het deelnemersbestand, de toekomstige ontwikkelingen van het aktievenbestand, de financieringsafspraken, het indexatiebeleid, mogelijke beleggingsrendementen, inflatiecijfers en de eisen van De Nederlands Bank.

De studie heeft niet geleid tot wijziging van de strategische beleggingsmix en de tactische beleidsruimte, die de basis vormt voor de opdracht aan de vermogensbeheerders.

Als uitvloeisel van de door DNB gepubliceerde Actuariële principes pensioenfondsen is de vroegere "Reserve koersverschillen" vervangen door een "Voorziening toekomstige risico's". De grootte van de voorzieningen wordt bepaald door de wenselijke marges voor onder meer het kunnen opvangen van extreme koersdalingen enerzijds (weerstandsvermogen) en

voor dekking van toekomstige administratiekosten c.q. pensioenkosten als gevolg van een verdergaande verbetering van de levenskansen anderzijds. Deze marges blijken uit de jaarlijks door de actuaris van ons fonds, in het kader van eerdergenoemde principes, uit te voeren toereikendheidstoets.

In 2002 is de extra voorziening voor toekomstige uitvoeringskosten en sterfteverbetering opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen.

Centrale begrippen in de derde Europese richtlijn zijn prospectief en prudent.

DNB, die in 2000 bij ons een uitgebreide controle heeft gedaan, ziet zeker nu nog geen aanleiding om voor te schrijven welke grondslagen aan de criteria 'modern, adequaat en prudent' voldoen. Prospectieve elementen in de grondslagen houden echter rekening met toekomstige ontwikkelingen welke redelijkerwijs nu reeds te voorzien zijn.

In overleg met onze actuaris komen deze voorzienbare ontwikkelingen tot uiting in de berekening van onze technische voorzieningen en premies.

MODEL- GEDRAGSCODE

30

De bestuursleden en manager pensioenen, in aanmerking nemende dat zij direct betrokken zijn bij enigerlei zaken aangaande de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen dan wel de door de stichting uitgevoerde pensioenregelingen, tekenen 1 keer per jaar een verklaring van naleving. Voor het laatst is dit gebeurd in de bestuursvergadering van 20 mei 2004. Zij verklaarden daarbij:

1. een exemplaar van de Opf modelgedragscode, gedateerd juni 1998, te hebben ontvangen;
2. van de inhoud van deze modelgedragscode te hebben kennisgenomen;
3. zich strikt aan de regels in deze modelgedragscode te zullen houden;
4. alle zaken, situaties, etc welke volgens de modelgedragscode gemeld dienen te worden, ter kennis te zullen brengen van het bestuur.

Hierbij werd aangetekend dat:

- de stichting geen compliance-officer, zoals bedoeld in de modelgedragscode, heeft aangewezen. Meldingen geschieden aan het bestuur;
- de gedragscode niet “ ter tekening voor gezien ” is toegezonden aan alle zakelijke relaties en wederpartijen.

HET GEVOERDE BELEGGINGSBELEID IN 2004

ALGEMEEN

De Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen (BPL) en de Stichting Pensioenfonds Loodswezen (SPL) hebben het beheer (van een deel) van hun wederzijdse pensioenvermogens overgedragen aan Robeco Institutional Asset Management in Rotterdam (RIAM). RIAM beheert binnen de Robecogroep vermogens voor institutionele beleggers in Nederland en daarbuiten.

Sinds 1 juli 1996 wordt ook een deel van het vermogen beheerd door ABN♦AMRO Asset Management.

Voor het BPL en SPL wordt belegd in Europese vastrentende waarden, internationale aandelen en aandelen van beursgenoteerd onroerend goed (fondsen). Er wordt vanaf 1 april 2003 belegd in huisfondsen van genoemde instellingen.

Onderstaande tabel geeft de afgesproken strategische beleggingsmix weer.

ROBECO Institutional Asset Management

HERSTEL WERELDECONOMIE ZET DOOR IN 2004

In 2004 liet de wereldeconomie wederom een aanzienlijke groei zien. Het herstel dat was ingezet in het jaar ervoor werd daarmee bestendigd. Bedrijven zagen hun winsten oplopen door voortgaande kostenbesparingen en toenemende omzetten. Consumenten bleven besteden, daartoe aangezet door onder andere stijgende huizenprijzen en licht verbeterde werkgelegenheidsvooruitzichten. Zorgen over de duurzaamheid van de economische groei waren er ook. De oplopende grondstoffenprijzen golden als een bedreiging. Extra vraag van opkomende economieën, zoals die van China, dreef de prijzen op. Betrokkenheid van speculanten versterkte deze beweging. Politieke onze-

	Benchmark	Min	Max
Aandelen	40%	25%	50%
Obligaties	55%	40%	65%
Onroerend goed	5%	0%	10%
- Benchmark aandelen:	MSCI World Index		
- Benchmark vastrentend:	ABN		Robeco
	50% SSB Euro Broad Investment Grade Index		60% JPM EMU Bond Index
	50% SSB EMU Government Bond Index		40% Lehman Euro Aggregate ex treasuries ex BBB
- Benchmark Onroerend goed:	GPR-250 Property Sec. Index		SSS World property Index

Tot de benchmark van 40% aandelen en daarbij behorende marges behoren ook private equity en hedge fund.

Eind april 2003 is een positie ingenomen in Private Equity, via een participatie in het Robeco Institutional European Private Equity NL Fund. Bij private equity wordt belegd in een fund-of-funds van niet-beursgenoteerde ondernemingen in Europa. Eind juni 2003 is een positie ingenomen in het fund-of-hedgefonds Robeco Absolute Return. Hiermee wordt belegd in een gespreide portefeuille van diverse hedgefondsen.

kerheid in verschillende olieproducerende landen kwam daar nog bij. Een ander punt van zorg betrof de depreciatie van de US dollar en daarmee verband houdend, de verslechtering van de Amerikaanse handelsbalans en het financieringsstekort van de Amerikaanse overheid.

Ondanks de gestegen grondstoffenprijzen bleef de inflatieontwikkeling gematigd. Dit is deels terug te voe-

ren op structurele factoren zoals de verhevigde internationale concurrentie en de in veel sectoren gerealiseerde productiviteitsgroei. Verder speelde ook mee dat de eind jaren negentig opgebouwde capaciteitsoverschotten nog niet helemaal zijn weggewerkt. Ondernemingen konden daardoor maar met moeite prijsverhogingen doorberekenen aan de eindconsumment. Tot slot kan de afwezigheid van loonkosteninflatie worden genoemd. Het reservoir arbeidskrachten in de meeste landen is vooralsnog groot genoeg om looneisen te temperen.

Verschillen tussen de regio's bleven ook in 2004 bestaan. De economie van de Verenigde Staten presteerde relatief goed. Consumptieve uitgaven bevonden zich op een hoog peil. Amerikaanse huishoudens sparen per saldo steeds minder wat deels verband houdt met de opgelopen huizenprijzen. De eurozone stelde wederom teleur. Belangrijkste reden was het uitblijven van een opleving in de binnenlandse vraag. Zorgen van de consument over de gevolgen van structurele hervormingen en de situatie op de arbeidsmarkt, lagen hieraan ten grondslag. Opkomende economieën in Azië worden steeds belangrijker. Mede door haar geografische ligging profiteerde ook Japan hiervan. In dit land lijkt er een einde te zijn gekomen aan de periode van deflatie. Dit leidde er overigens niet toe dat de Japanse monetaire autoriteiten de officiële korte rente omhoog brachten. Ook de Europese centrale bank liet de officiële tarieven ongewijzigd terwijl de Amerikaanse centrale bank gestart is de reeks renteverlagingen van de afgelopen jaren terug te nemen.

AANDELENMARKTEN: 2004 WAS EEN
GEMATIGD POSITIEF JAAR

In 2004 toonden aandelenkoersen doorgaand herstel vanaf de dieptepunten van november 2002 in de Verenigde Staten en maart 2003 in Europa. De rendementen werden in 2004 opnieuw gekleurd door de thuisbasis van de wereldwijd belegger. Een belegger uit

de Verenigde Staten, die wereldwijd belegt, verdiende aan de appreciatie van de euro en de Japanse Yen, terwijl de Europese belegger last had van het zwakker worden van de US dollar. De MSCI wereld index steeg met 7% (open basis, gemeten in euro), terwijl deze index op hedged basis (met afdekking van het valutarisico naar de euro) steeg met 12,2%.

Weliswaar stegen de aandelenkoersen, maar onderliggend waren er veel zorgen. Zorgen over te snelle groei met bijhorende rentestijging, over groeiverzwakking in China, over de tekorten op de lopende rekening en op de begroting in de Verenigde Staten, over de verkiezingen, over stijgende grondstoffenprijzen, over terroristische aanslagen. In dit opzicht deed het oude beursgezegde weer opgeld: "aandelenmarkten beklimmen een muur van zorgen". De winstontwikkeling van de bedrijven was in alle delen van de wereld zeer gunstig. Het mes sneed aan twee kanten: bedrijven profiteerden van de effecten van de besparingen die de afgelopen jaren werden ingezet, terwijl tegelijkertijd de omzet weer toenam. Aanvankelijk werden de winsten gebruikt om schulden af te lossen, maar steeds vaker werden ook eigen aandelen ingekocht of (super)dividenden uitgekeerd. In het laatste kwartaal werd dit geld ook gebruikt voor overnames.

OBLIGATIEMARKTEN PRESTEREN
GOED

Over 2004 is de Amerikaanse kapitaalmarktrente per saldo onveranderd gebleven. Dit mag opvallend worden genoemd aangezien de Federal Reserve Bank halverwege het jaar een begin heeft gemaakt met het normaliseren van de monetaire condities. In vijf stappen werd de officiële korte rente verhoogd van 1% naar 2,25%. Het uitblijven van inflatoire spanningen verklaart de gematigde reactie van de obligatiemarkt. Ook van invloed waren de aanzienlijke aankopen van Amerikaanse staatsobligaties door Aziatische centrale banken. Deze transacties vloeiden voort uit de wens

de lokale valuta te behoeden voor een appreciatie tegenover de US dollar. In de eurozone kon de kapitaalmarktrente zelfs verder dalen als reactie op de achterblijvende economische ontwikkeling in de regio. Alleen in Japan liep de kapitaalmarktrente licht op toen duidelijk werd dat de economische vooruitzichten verbeterden en de periode van deflatie lijkt te zijn afgesloten.

Niet-staatsobligaties met een relatief hoge kredietwaardigheid (investment grade credits) hebben in 2004 wederom een goed rendement laten zien. Net als in 2003 was het klimaat voor credits ook vorig jaar gunstig. Vooral obligaties in de lagere ratingklasse (A en BBB) presteerden goed. In de EMU lag het rendement respectievelijk 1,10% en 1,42% boven dat van staatsobligaties.

De aandacht voor een gezonde balans en een vrije kasstroom bij bedrijven zorgt dat de kredietwaardigheid op peil blijft, of in sommige gevallen zelfs verbetert. Dit in combinatie met een sterke vraag bij beleggers naar extra rendement heeft de gemiddelde risicovergoeding verder doen dalen naar het laagste niveau in de afgelopen vijf jaar.

GEVOERD BELEGGINGSBELEID ASSET MIX

Begin maart is een overwogen positie in aandelen ingenomen ten opzichte van obligaties. Na de forse rentedaling in de eerste maanden was het moment daar om een onderweging in obligaties aan te brengen ten gunste van aandelen. Onze visie was dat aandelen het in 2004 beter zouden doen dan obligaties. Aangezien ons asset-allocatiemodel ook naar positief was gedraaid bood dit extra ondersteuning voor onze keuze om de asset mix te wijzigen. Begin mei werd ongeveer de helft van de overwogen positie in aandelen verkocht ten gunste van liquide middelen. De verslechtering van het sentiment op de aandelenmarkten was hiervoor de belangrijkste reden. In de maand mei

daalden de aandelenkoersen licht door het oplopen van de kapitaalmarktrentes en de olieprijs. Een verhoging van de rentetarieven door de FED verminderde bovendien de groeivoorzichten. Eind juli werden de beschikbare liquiditeiten gebruikt om de overweging in aandelen te vergroten. De beleggingshorizon van drie maanden gaf de mogelijkheid te profiteren van het negatieve sentiment op de aandelenmarkten. Onzekerheid over de toekomstige economische groei en de winstgroei werden gevoeld door de tegenvallende banengroei, hogere olieprijsen en de onzekerheid rond de Amerikaanse verkiezingen. De risicopremie van aandelen was inmiddels gestegen tot een niveau vergelijkbaar met maart 2003 en de invasie in Koeweit in 1990. In het begin van het vierde kwartaal waren aandelen nog steeds maximaal overwogen in de portefeuille ten koste van obligaties. Toen in oktober de olieprijs steeds verder opliep en daardoor de economische vooruitzichten voor 2005 verslechterden, werd een deel van de overweging in aandelen verkocht en als liquiditeiten aangehouden.

GEVOERD BELEGGINGSBELEID AANDELEN

Het beleggingsbeleid van het Robeco Institutioneel Wereldwijd Aandelen Fonds I is gericht op het selecteren van aandelen wereldwijd binnen sectoren en de wegging van de sectoren zelf. De wegging van regio's volgt grotendeels uit deze selectie.

Begin 2004 werden de productiegerelateerde sectoren, zoals industrie en dienstverlening, geprefereerd boven de consumentgerelateerde sectoren. De sectorverdeling werd in de loop van het jaar aangepast. In anticipatie op een mondiale economische groeivertraging in 2005 en in reactie op de sterk gestegen grondstoffenprijzen (bijvoorbeeld olie en koper), werden de weggingen van grondstofprijsgevoelige sectoren (zoals energie) in 2004 verlaagd. De hoge waarderingen in deze sectoren maakten de aandelen kwetsbaar voor

een terugval in de grondstoffenprijzen. De opbrengsten werden herbelegd in defensieve sectoren. De grootste overweging kwam op naam van de sector gezondheidszorg. Deze sector had in de afgelopen jaren teleurstellend gepresteerd op de beurs en was, mede als gevolg van de koersdalingen, laag gewaardeerd. Per einde boekjaar was de portefeuille overwogen in de sectoren gezondheidszorg en industrie en dienstverlening. In de sectoren basismaterialen, informatie-technologie, telecommunicatiediensten en financiële instellingen werd een neutrale weging aangehouden. De sectoren energie, consument cyclisch, consument defensief en nutsbedrijven waren onderwogen. De regionale preferenties bleven grotendeels ongewijzigd in 2004. De Pacific regio werd duidelijk overwogen. Het economisch momentum was in het voordeel van Hongkong en Singapore. Micro-economische hervormingen waren in het voordeel van Japan. Binnen de Westerse regio's werd Europa geprefereerd boven Noord-Amerika. De waarderingen in Europa waren relatief laag, zelfs als deze waarderingen werden gecorrigeerd voor de superieure prestaties van het Amerikaanse bedrijfsleven op de lange termijn.

GEVOERD BELEGGINGSBELEID
OBLIGATIES

Duration- en yieldcurvebeleid

Gedurende het eerste kwartaal bevond de rentegevoeligheid (modified duration) van de euro staatsleningen portefeuille zich rond het benchmarkniveau. Het economische herstel in Europa bevond zich nog steeds in het beginstadium. Hoewel in de Verenigde Staten de meeste macro-economische gegevens wezen op aanhoudend herstel van de Amerikaanse economie, waren cijfers op de arbeidsmarkt nog dusdanig zwak dat de markt niet overtuigd was dat de bodem in groei en inflatie gepasseerd was. In april echter vertoonde de arbeidsmarkt in de VS eindelijk tekenen van herstel. Ook hogere grondstoffenprijzen

vonden langzaam maar zeker hun weg in het systeem. Begin april werd dan ook (anticiperend op een hogere rente) de rentegevoeligheid in de portefeuille verlaagd. Omdat speculaties dat de ECB zou verruimen verdwenen, maar wij eveneens geen renteverhoging voorzagen, werd eind april tevens een positie ingenomen die anticepeerde op een kleinere stijging van de korte rentes ten opzichte van de lange rente, een zogenaamde curve-versteilingspositie. Na sterker dan verwachte groeicijfers in Europa werd medio mei de onderwogen positie ten opzicht van de benchmark verder verlaagd. Na een stijging van de rentes in april

en mei, stabiliseerden de obligatiemarkten zich. Stijgende energieprijzen door sterke vraag uit China en zwakkere aandelenmarkten leidden echter tot twijfels over de wereldwijde groeivoorzichten. Dit temperde de verwachtingen over een renteverhoging door de Amerikaanse Federal Reserve. Daarnaast uitte de ECB haar bezorgdheid over inflatie en dit gaf aanleiding de curve-versteelingspositie uit de portefeuille te halen. Wel bleef de rentegevoeligheid van de portefeuille gehandhaafd op een lager niveau dan de benchmark. In augustus echter is besloten de rentegevoeligheid voor de portefeuille van onderwogen naar neutraal te brengen. De belangrijkste reden hiervoor was de sterk oplopende energieprijzen die, hoewel ook inflatoir, als een grotere bedreiging voor de economische groei gezien werden. In combinatie met teleurstellende banencijfers in de VS zorgde dit voor dalende rentes. Eind november werd de modified duration van de portefeuille boven die van de benchmark gebracht. Zwakke economische data in Europa, een sterke euro (welke inflatieverwachtingen tempert), een mogelijke diversificatie van Aziatische centrale banken van dollar- naar euro beleggingen en een sterk ingezette trend van dalende rentes gaven naar onze mening voldoende reden voor een overwogen positie, waarmee het jaar werd afgesloten.

Credits

Aan het begin van het jaar lag, gegeven het gunstige klimaat voor credits, de nadruk op stabiele debiteuren met een lage rating (minimaal single A). In juli is de overweging van credits ten opzichte van staatsobligaties teruggebracht naar neutraal. Sterk opgelopen waarderingen maar vooral het verlagen van het passieve risico waren hiervoor de belangrijkste overwegingen. Medio september hebben we gemeend het credit gedeelte van de portefeuilles defensiever in te richten door nog meer nadruk te leggen op veilige namen en leningen met een lange looptijd te vervuilen voor kortere. Dit was voornamelijk gebaseerd op de sterk afgenomen risicopremies.

GEVOERD BELEGGINGSBELEID ONROEREND GOED

In het eerste kwartaal bleef het sentiment rondom vastgoedaandelen sterk positief. Instroom van pensioenfondsen in onroerendgoedaandelen en aanhoudende instroom bij Duitse open end vastgoedfondsen zorgden voor goede rendementen. Ook de opkomst van Real Estate Investment Trusts, zogenaamde REITs, in Europa, zorgde voor toenemende interesse in de sector. Vooral in Azië waren in de eerste maanden van 2004 mooie rendementen te behalen. In Hongkong leek het deflatiespook in de appartementenmarkt na jaren eindelijk de deur te zijn geweest. De euforie die dit op de aandelenmarkt teweegbracht was echter van korte duur. Het Chinese nieuwjaar, het jaar van de aap, betekende het voorlopige einde van de vastgoedeuforie. Ook in Japan noteerden vastgoedontwikkelaars gezonde koersstijgingen tot aan het eind van het fiscale jaar in maart van de verslagperiode. Hierna trad een kentering in. De kentering in Azië was een voorloper voor de overige onroerendgoedaandelen in de wereld. Na het eerste kwartaal zorgde sterke banengroecijfers in de Verenigde Staten voor een flinke stijging van de lange rente. Amerikaanse REITs corrigeerden fors. De portefeuille was aan het begin van 2004 ingericht op economisch herstel via een overweging van Azië en een onderweging in Europa. Naderhand is de nadruk in de portefeuille verschoven naar Europa. In Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk noteerden vastgoedaandelen gemiddeld rond een 30% korting ten opzichte van NAV. Vandaar dat de fondsmanager in deze landen posities vergrootte ten koste van de weggingen in de Verenigde Staten, Hongkong en Japan. Eerder in het jaar werd al een positie in Canada opgebouwd. Er bleef weliswaar sprake van een onderweging in Canada. Echter, het aantrekkelijke dividendrendement van enkele Canadese vastgoedaandelen was hiervoor de belangrijkste reden. Nadat in het eerste halfjaar vastgoedaandelen zij-

waarts bewogen, liet de sector in de tweede helft van 2004 mooie rendementen zien. Vooral de REITs zorgden in Europa voor toenemende interesse in de sector. Noord Amerikaanse en Aziatische vastgoedaandelen behoorden met een gemiddeld rendement van ruim 10% nota bene tot de achterblijvers. Europa spande de kroon met een rendement van ruim 20% voor de onroerendgoedsector. De sector heeft als kenmerken voorspelbare kasstromen en langjarige huurcontracten. Daarmee is de sector bovengemiddeld gevoelig voor veranderingen in de lange rente. In vrijwel alle landen in de wereld daalde de 10 jaarsrente over de verslagperiode, wat de sector gunstig beïnvloedde. Gedurende de verslagperiode heeft de nadruk in de portefeuille gelegen op Europa. De waarde van het onderliggende onroerend goed (net asset value, oftewel NAV) werd niet voldoende gereflecteerd in de koersen van Europese vastgoedaandelen. Ook de introductie van REITs in Frankrijk en binnenkort wellicht in het Verenigd Koninkrijk, Duitsland en Italië speelde hierbij een rol. REITs handelen normaliter in de buurt van de onderliggende waarde van het vastgoed. In veel Europese landen noteerden vastgoedaandelen onder deze onderliggende waarde. Binnen Europa hield het fonds aan het begin van de verslagperiode overwogen posities in Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk aan. Gedurende de tweede helft van 2004 kwamen daar overwogen posities in Duitsland en Italië bij. De aankopen in deze landen werden gefinancierd met verkopen in de Verenigde Staten, Singapore en Nederland. Het fonds had zodoende een onderwogen positie in de meer ontwikkelde REIT markten. Dit zijn markten als Australië en de Verenigde Staten. Ook Nederland, waar REITs onder het fiscale beleggingsinstellingregime handelen, hoort hierbij. De vastgoedaandelen op deze ontwikkelde markten waren behoorlijk hoog gewaardeerd. De positionering van de portefeuille op sectorniveau veranderde ook gedurende de verslagperiode. Voor het eerst in 3 jaar verschoof het fonds naar een onderwogen positie in de detailhandelssector. In kantoor-

vastgoed werd voor het eerst in 3 jaar een overwogen positie ingenomen. Overnamespeculatie in de detailhandelssector dreef aandelenkoersen in de sector op. Dit gebeurde nadat General Growth Properties het Amerikaanse Rouse overnam en Westfield Holdings in het Verenigd Koninkrijk een bod deed op Chelsfield. Daarnaast leek de leegstand in de kantorensector een bodem te vinden. Op bepaalde locaties in kantoorvastgoed zoals het West End in Londen en in Hongkong waren zelfs alweer huurstijgingen te noteren.

Tenslotte verschoof de aandacht in de portefeuille van de grote liquide namen naar kleinere en minder liquide aandelen. Aandelen in middelgrote bedrijven waren aantrekkelijker gewaardeerd dan aandelen in grote bedrijven.

RESULTAAT

In het jaar 2004 steeg de totale portefeuille met 7,47%, terwijl de benchmark een rendement liet zien van 8,24%.

Het rendement op de aandelenportefeuille bedroeg 5,98%, tegen een benchmark van 6,95%, zonder rekening te houden met de fee restitutie. De obligatieportefeuille rendeerde 7,18%, zonder rekening te houden met de fee restitutie. De benchmark van vastrentende waarden noteerde een rendement van 7,43%.

Het rendement op de onroerend goed portefeuille bedroeg 24,21%, tegen een benchmark van 26,65%, zonder rekening te houden met de fee restitutie.

De belegging in het hedgefund Robeco Absolute Return behaalde een rendement van 4,22%

Het rendement in 2004 van de Private Equity beleggingen op basis van de netto IRR bedraagt 19,3%

VOORUITZICHTEN

Naar verwachting gaat de Amerikaanse centrale bank in 2005 verder met het normaliseren van haar officiële rentetarieven. Het tempo waarin dat gebeurt, zal afhangen van de inflatieontwikkeling en de banengroei in de Verenigde Staten. Dit zal uiteindelijk ook de rich-

ting van de kapitaalmarktrente bepalen. Ergens in 2005 verwachten wij dat de Amerikaanse lange rente de weg omhoog zal vinden. Of de Europese centrale bank op korte termijn haar monetair beleid ook zal verkrappen, valt nog te bezien. De sterke euro in combinatie met de achterblijvende economische groei hebben de verwachtingen hierover gematigd. Wij zijn daarom van mening dat Europese staatsobligaties het de komende periode in relatieve zin beter zullen doen dan Amerikaanse.

De macro-economische omgeving zal naar verwachting het komende jaar niet ongunstig zijn voor credits. Mede dankzij forse herstructureringen en bezuinigingen staat het bedrijfsleven er bovendien nu een stuk beter voor dan enige tijd geleden. De huidige waardering van bedrijfsobligaties reflecteert dit gunstige beeld. Een verdere daling van de risicopremies wordt dan ook niet verwacht. Bovendien zal de aandacht van het bedrijfsleven geleidelijk aan verschuiven naar meer op groei gerichte initiatieven. De eerste tekenen daarvan zijn reeds zichtbaar in het aantrekken van fusie- en overnameactiviteiten. Gegeven de nog altijd sterke vraag naar bedrijfsobligaties en daaraan gerelateerde producten, in combinatie met een relatief lage uitgifte van nieuw papier, wordt echter niet verwacht dat de gemiddelde risicopremie fors zal stijgen. Een stijging van de kapitaalmarktrentes kan eventueel leiden tot een tijdelijke daling van de koerswinstverhoudingen van aandelen. Aangezien we geen extreme rentestijging verwachten en aandelen op dit moment neutraal zijn gewaardeerd, gaan we er vanuit dat de aandelenkoersen in 2005 in lijn met de winstgroei stijgen. Wij verwachten een positief beursjaar, waarbij de sectoren die in de voorgaande jaren achtergebleven zijn (zoals gezondheidszorg en defensieve consumptiegoederen) het voortouw kunnen nemen. Voor het actieve asset allocatie beleid handhaven we de lange termijn overwogen positie in aandelen ten koste van obligaties.

ABN ♦ AMRO Asset Management

FINANCIËLE MARKTEN

Het beleggingsjaar 2004 stond in het teken van een laag niveau van de kapitaalmarktrente, dat uiteindelijk in euroland nog verder daalde. Dit leidde tot positieve rendementen, zowel op de vastrentende portefeuille als op de zakelijke portefeuilles, waarbij in het algemeen als stelregel gold dat de rendementen beter werden naarmate de kwaliteit van de beleggingen slechter was. De uitzondering op die regel werd gevormd door onroerend goed, dat als gevolg van de sterke voorkeur van beleggers voor beleggingen met een hoog dividendrendement ook in 2004 een zeer sterke koersontwikkeling liet zien.

Gedurende een groot deel van het jaar ontwikkelde de Europese rente zich in dezelfde richting als de Amerikaanse, een beeld dat we ook in de voorgaande jaren al gezien hadden. In de laatste twee maanden van het jaar trad echter een ontkoppeling van deze beide rentes op, waarbij de Amerikaanse rente per saldo omhoog tenderde, terwijl de Europese rente een verdere daling vertoonde. Uiteenlopende economische voor-

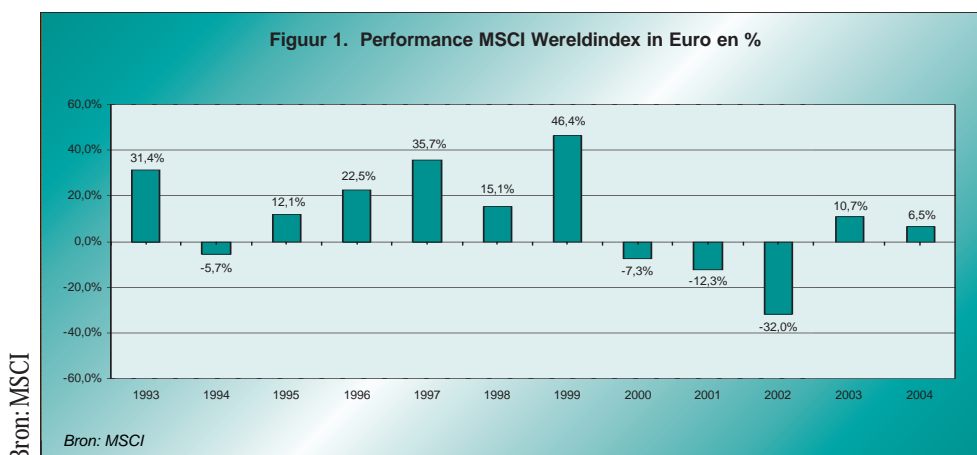
uitzichten tussen beide regio's, een verschil in monetair beleid en valutaire ontwikkelingen waren debet aan dit verschijnsel. Opmerkelijk was de sterke stijging van de olieprijs, die evenwel niet leidde tot een sterk oplopen van het algemene prijspeil. Integendeel, de laag blijvende inflatie droeg sterk bij aan de rentedaling die we per saldo in Europa konden noteren.

De dollarkoers daalde in 2004 opnieuw, dit keer met 7,2%. Dit was het gevolg van een combinatie van enerzijds groeiende tekorten op de lopende rekening van de Verenigde Staten en anderzijds een zich geleidelijk manifesterende afnemende bereidheid van buitenlandse investeerders om deze te financieren.

BELEGGINGEN 2004

De combinatie van deze ontwikkelingen leidde in 2004 voor de door ABN ♦ AMRO Asset Management beheerde portefeuille (Anker) van de Stichting Beroeps-pensioenfonds Loodsen en de Stichting Pensioenfonds Loodswezen tot een beleggingsresultaat van 6,5%, hetgeen een underperformance betekent ten opzichte van

Figuur 1. MSCI Wereldindex (in Euro; %)

de gehanteerde benchmark, die op 8,3% uitkwam. In absolute termen leidde dit beleggingsresultaat tot een toename van de waarde het beheerde vermogen met circa EUR 9,4 miljoen naar circa EUR 171,9 miljoen.

BENCHMARK

De samenstelling van de benchmark van de portefeuille is in 2004 ongewijzigd gebleven. De benchmark voor de totale portefeuille is een gewogen gemiddelde van de benchmarks van de deelportefeuilles. De gewichten voor de beleggingscategorieën zijn onveranderd: aandelen: 40%, vastrentende waarden: 55%, onroerend goed: 5%. Sinds 1 april 2003 is de benchmark voor aandelen de MSCI Wereldindex, voor obligaties 50% de Citigroup EGBI Index en voor 50% de Citigroup EBIG Index en voor onroerend goed de GPR 250 Index.

Vastrentende waarden

Binnen de vastrentende eurobeleggingen liet alleen het

tweede kwartaal een stijging van de rente zien. Deze werd veroorzaakt door de in die periode verbeterende werkgelegenheidscijfers in de Verenigde Staten, die tijdelijk de twijfels in de markt over de duurzaamheid van het economisch herstel wegnamen. Later in het jaar kwam die twijfel toch weer terug, gevoed door een gemengd beeld van de economische indicatoren en het besef dat noch het monetaire noch het budgettaire beleid in de Verenigde Staten ruimte biedt tot verdere stimulering van de economie. Uiteindelijk kwam de kapitaalmarktrente duidelijk lager uit dan eind 2003. Het monetaire beleid in Europa bleef gedurende het gehele jaar ongewijzigd, terwijl de Fed de korte rente in de Verenigde Staten in een aantal stappen verhoogde. De voortgaande verbetering van de financiële positie van vele ondernemingen leidde tot een verdere afname van de vereiste opslag voor niet-staatsleningen, waardoor dit onderdeel van de vastrentende markt beter presteerde dan staatsleningen. In het algemeen gold ook in 2004 dat de afname van de rente-opslag groter was naarmate de kwaliteit van de onderneming lager was.

Figuur 2. Amerikaanse en Nederlandse kapitaalmarktrente sinds start 2004

De waarde van de vastrentende portefeuille steeg in 2004 van EUR 86 miljoen naar EUR 91 miljoen. De total return van de vastrentende portefeuille bedroeg in 2004 7,5% en was daarmee in lijn met de benchmark. Het in de portefeuille gevoerde durationbeleid leverde een negatieve bijdrage aan de relatieve performance, maar dit werd goedgehaakt door de positieve bijdrage van bedrijfsobligaties aan het portefeuilleresultaat.

AANDELEN

De aanhoudende economische groei en de stijgende bedrijfswinsten leverden in 2004 een stijging van de MSCI Wereldindex op met 6,5%. De geografische verschillen waren onder invloed van de dalende dollar aanzienlijk: de Europese index steeg met ruim 12%, terwijl de stijging van de index in de Verenigde Staten in euro's gemeten beperkt bleef tot 2,2%. In Japan steeg de index met 7,5%. De waarde van de aandelenportefeuille steeg in 2004 van EUR 71,4 miljoen naar EUR 72,2 miljoen. Het op aandelen behaalde resultaat van 3,5% was minder goed dan het benchmarkresultaat van 6,5%.

Bij de samenstelling van de aandelenportefeuille worden sectoren en ondernemingen geselecteerd die een bovengemiddelde, goed voorspelbare en duurzame winstgroei vertonen. De nadruk ligt op kwaliteitsbedrijven met een solide balanspositie die ook in een moeilijk economisch klimaat tot investeren in staat zijn. Als dergelijke aandelen tegen een redelijke waardering in de portefeuille worden opgenomen, zouden zij gedurende een volledige conjunctuurcyclus een outperformance ten opzichte van de markt moeten realiseren.

Deze benadering resulteert in een portefeuille die op groei en op grote tot middelgrote bedrijven is gericht. Portefeuilles met dergelijke kenmerken hebben het ook in de afgelopen kwartalen moeilijk gehad. De

grootste problemen voor de relatieve performance op aandelen zijn naar verwachting achter de rug. De waarderingsverschillen tussen de meer risicovolle segmenten van de markt en duurzame groeibedrijven zijn afgenomen. Beleggers zouden daarom op een bepaald moment weer oog moeten krijgen voor meer duurzame groei. Het surplus aan kwaliteit ten opzichte van de benchmark – lagere waarderingscijfers en hogere groei en rendementen – zal de performance van de portefeuille ondersteunen. De nadruk op kwaliteitsbedrijven met een duurzame winstgroei zou de komende tijd tot een outperformance moeten leiden.

ONROEREND GOED

Mondiaal liet de beleggingscategorie onroerend goed in 2004 een duidelijk positief resultaat zien. De portefeuille bleef met een rendement van 27,9% gecorrigeerd voor dividendbelasting dicht in de buurt van de benchmark. De waarde van de onroerend goed portefeuille steeg in 2004 van EUR 5,0 miljoen naar EUR 8,8 miljoen, dankzij een combinatie van het mooie beleggingsresultaat en netto aankopen van EUR 2,5 mln.

VOORUITZICHTEN

De recente economische opleving zal voorlopig nog aanhouden, maar in de loop van 2005 zal het groeitempo van de wereldeconomie waarschijnlijk wel afnemen. Ten opzichte van de sterke groei in 2004 in de Verenigde Staten is de spaarquote bijna op een absoluut laagtepunt beland. Bovendien zal een eventueel oplopende obligatierente vrijwel direct een weerslag op de economische bedrijvigheid hebben en zal de beëindiging van de faciliteiten voor extra afschrijving de investeringsuitgaven negatief beïnvloeden. Niettemin zal de groei van de Amerikaanse economie ruimschoots positief blijven.

De economische expansie van China zal ook in 2005

relatief krachtig zijn. De groei in Europa en Japan zal door de verdere daling van de dollar onder druk blijven staan.

De US Federal Reserve heeft de rente in 2004 vijf keer verhoogd. Volgens ons is het punt waarop de Fed een adempauze in de verkrappingscyclus zal inlassen, dicht genaderd. Naar historische maatstaven is de rente evenwel nog altijd zeer laag, zodat de mogelijkheid dat de Fed de rente verder zal verhogen, niet kan worden uitgesloten. De ECB zal daarentegen de rente de komende paar maanden waarschijnlijk ongemoeid laten. Dit geldt ook voor de Japanse centrale bank. Wij verwachten dat de wereldeconomie zal vertragen en dat de economische groei minder hoog zal uitvallen dan algemeen wordt voorzien. Op grond van deze

visie schatten wij de vooruitzichten voor obligaties in 2005 relatief gunstig in. Daarbij moet worden aangetekend dat het lage rendementsniveau onder beleggers tot nervositeit zou kunnen leiden en dat een tijdelijke stijging van de lange rente niet kan worden uitgesloten. De risico's voor de aandelenmarkten zijn duidelijk. Als de Federal Reserve een restrictieve koers blijft varen en de lange rente oploopt, dan wordt het klimaat voor aandelen aanzienlijk ongunstiger. Bij een meevallende economische ontwikkeling zal daarentegen de winstgroei van bedrijven minder sterk afnemen dan wij in onze prognoses hebben aangenomen en zullen aandelen een groter opwaarts potentieel hebben.

JAARREKENING 2004

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen
Balans per 31 december 2004

42

	2004	2003
ACTIVA		
	€	€
<i>Beleggingen</i>		
Obligaties	155.409.757	144.390.767
Aandelen	128.804.002	113.019.422
Aandelen in onroerend goed fondsen	17.244.856	12.265.968
Liquide middelen	6.625.966	4.610.730
Private Equity Robeco	5.344.771	2.558.412
Hedge Funds Robeco	37.551.077	36.030.870
Aandeel in depotrekeningen ABN♦AMRO en ROBECO	350.980.429	312.876.169
<i>Andere beleggingen</i>		
Flexioen	12.493.370	14.408.380
Leningen aan loodsens	1.638.147	1.831.004
	14.131.517	16.239.384
<i>Vorderingen en overlopende activa</i>	820.854	170.393
<i>Liquide middelen</i>		
ABN♦AMRO Bank Nederland NV	333.480	9.822.625
Postbank	2.742	4.355
	336.222	9.826.980
Totaal Activa	366.269.022	339.112.926
PASSIVA		
<i>Reserves</i>		
Algemene reserve	469.084	-6.692.479
Reserve toekomstige risico's	0	0
	469.084	-6.692.479
<i>Technische voorzieningen</i>		
Basisvoorziening	325.384.992	261.508.190
Voorziening toekomstige uitvoeringskosten	8.134.625	6.537.705
Voorziening toekomstige sterfteverbetering	1.301.540	523.017
	334.821.157	268.568.912
Premiereserve flexibel pensioen	12.493.370	14.408.380
Prépensioen /FLP	17.624.408	61.803.418
Overige technische voorzieningen	0	34.625
	364.938.935	344.815.335
<i>Overige schulden en overlopende passiva</i>		
Crediteuren	65.392	59.226
Belastingen en sociale lasten	732.722	688.009
Overige schulden en overlopende passiva	62.889	242.835
	861.003	990.070
Totaal Passiva	366.269.022	339.112.926

JAARREKENING 2004

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen
Staat van baten en lasten over 2004

43

	2004	2003
B A T E N		
	€	€
<i>Beleggingsopbrengsten</i>		
Directe beleggingsopbrengsten	3.424.930	3.913.064
Indirecte beleggingsopbrengsten	18.925.703	9.838.716
Kosten van vermogensbeheer	- 1.007.043	- 1.074.761
Overige beleggingsopbrengsten	926.592	52.154
	22.270.182	12.729.173
<i>Bijdragen van loodsen</i>		
Pensioenpremies	11.322.494	15.841.276
Inkomsten FLP	21.030.190	20.174.208
Affinanciering prépensioen / FLP	1.000.000	4.200.000
Mutatie voorziening flexioenspaarregeling	- 1.915.011	611.632
Uitbetaalde flexioen	1.623.481	0
Flexioenoverdrachten	1.380.817	1.162.309
Inkoop deelnemersjaren	321.118	121.801
Interest	27.846	44.384
Rente leningen loodsen	83.012	108.794
AAW/WAZ ontvangsten	232.061	239.949
	35.106.008	42.504.353
Totaal Baten	57.376.190	55.233.526
L A S T E N		
<i>Pensioenuitkeringen</i>		
Pensioenuitkeringen FLP	21.030.190	20.174.208
Overige pensioenuitkeringen	8.499.125	6.992.908
	29.529.315	27.167.116
<i>Mutatie balanspost voorziening pensioenverplichtingen</i>		
Onttrekking / toevoeging aan voorziening basisregeling	66.252.245	11.997.912
Onttrekking / toevoeging prépensioen / FLP	- 44.179.010	6.459.418
Mutatie voorziening flexioenspaarregeling	- 1.915.011	611.632
Overige technische voorzieningen	- 34.625	34.625
	20.123.599	19.103.587
<i>Herverzekeringen</i>		
Premies herverzekering inclusief rente	39.196	27.525
<i>Pensioenuitvoerings- en administratiekosten</i>	522.517	518.657
Totaal Lasten	50.214.627	46.816.885
Saldo lasten/baten	7.161.563	8.416.641
<i>Verwerking saldo</i>		
Onttrokken reserve toekomstige risico's	0	0
Toevoeging algemene reserve	7.161.563	8.416.641
	7.161.563	8.416.641

JAARREKENING 2004

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen Kasstroomoverzicht 2004

44

	2004	2003
ONTVANGSTEN		
	€	€
- Bijdragen loodsens	33.435.696 *	40.324.278 *
- Inkoop deelnemersjaren	321.118	121.801
- Overgenomen verplichtingen (waardeoverdrachten)	3.004.298	1.162.309
- Beleggingsopbrengsten	1.933.635	1.001.134
- Ontvangen uitkeringen (her)verzekeraars	232.061	239.949
- Overige baten	27.846	44.384
- Mutatie overige vorderingen en schulden	307.829	2.112.327
<i>Totaal</i>	<u>39.262.483</u>	<u>45.006.182</u>
UITGAVEN		
- Uitgekeerde pensioenen/ flexioenen	29.529.315	27.167.116
- Premie herverzekering	39.196	27.525
- Aankoop beleggingen	16.760.669	7.815.750
- Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	332.941	247.066
- Kosten van vermogensbeheer	1.007.043 **	1.074.761
- Overige lasten	189.576	271.591
- Mutatie overige vorderingen en schulden	894.503	2.502
<i>Totaal</i>	<u>48.753.243</u>	<u>36.606.311</u>
<i>Mutatie liquide middelen</i>	<i>- 9.490.760</i>	<i>8.399.871</i>
Saldo liquide middelen 01-01-2004	9.826.982	1.427.111
Saldo liquide middelen 31-12-2004	336.222	9.826.982
*Bijdragen loodsens bestaat uit (x € 1.000):		
Pensioenpremies	11.323	15.841
inkomsten FLP	21.030	20.174
affinanciering prépensioen/FLP	1.000	4.200
rente lening loodsens	83	109
	<u>33.436</u>	<u>40.324</u>
** Kosten van vermogensbeheer bestaat uit:		
London	255.772	
Anker	207.271	
Private Equity	124.000	
Robeco Absolute Return	420.000	
<i>Totaal</i>	<u>1.007.043</u>	

JAARREKENING 2004

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten 2004

45

1 ALGEMEEN

De Stichting is opgericht op 27 mei 1988. Het doel van de Stichting is het treffen van pensioenregelingen ten behoeve van registerloodsen en aspirant-registerloodsen als bedoeld in artikel 19 van de Loodsenwet. De pensioenverplichting jegens de deelnemers van de pensioenregeling wordt door de Stichting in eigen beheer gehouden. Door de Stichting is het risico van overlijden en het beroepsongeschiktheidsrisico op stop-loss basis in herverzekering gegeven bij Zwitserleven te Amstelveen.

Krachtens het Financieel Besluit loodsen kunnen de functioneel leeftijdspensioenuitkeringen ingehouden worden op de loodsgelden.

2 HERVERZEKERING

Vanaf 1 januari 1994 heeft het fonds het contract met de herverzekeraar gecontinueerd op basis van "stop-loss" dekking. Bij deze dekking komt het er op neer dat jaarlijks de risicopremie wordt berekend op basis van volledige herverzekering. In 1999 is dit contract verlengd. Wanneer in de 5-jarige contractperiode het totaal bedrag aan schade meer bedroeg dan 115% van de bovenbedoelde totale risicopremies, werd het meerdere door Zwitserleven aan het fonds uitgekeerd.

Vanaf 1 januari 1999 bedraagt het eigen behoud echter 120%. Op 1 januari 2004 is het contract opnieuw voor 5 jaar verlengd. Vanaf deze datum bedraagt het eigen behoud 125%.

3 WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Aandelen, obligaties en leningen op schuldbekentenis worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum. De overige beleggingen en de overige activa en passiva, zoals depots en vorderingen, worden gewaardeerd op nominale waarde.

4 AANDEEL IN DEPOTREKENINGEN

De rekening behelst het deel van het BPL in de gezamenlijke beleggingsrekeningen met de Stichting Pensioenfonds Loodswezen (SPL) bij RIAM/Robeco en het deel van het BPL in de gezamenlijke beleggingsrekeningen met het SPL bij de ABN ♦ AMRO. Het aandeel, dat de fondsen hebben in deze depots, is gebaseerd op de waarde van ieders inbreng op de laatste werkdag van iedere maand ten opzichte van de totale inbreng. Op basis van deze verhouding worden ook de in een maand gerealiseerde resultaten op de depots verdeeld.

Ultimo 2004 was de samenstelling van de ongesplitste beleggingsrekening bij de RIAM als volgt:

	31-12-2004	
	€	
aandelen	92.518.890	41,7%
aandelen in onroerend goed fondsen	13.222.747	6,0%
obligaties	108.008.445	48,6%
liquide middelen en overige vorderingen/schulden	8.214.496	3,7%
	<u>221.964.578</u>	<u>100%</u>

Het aandeel van de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen in nevenstaande depotrekening bedraagt per 31 december 2004 in totaal € 174.198.263. i.c. 78,4802%
Het aandeel in het bruto resultaat is € 12.157.461 **positief**, bestaande uit € 1.054.182 interestbaten en € 11.103.279 waardemutatie **positief**.

JAARREKENING 2004

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen

Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten 2004

46

Het verloop van het depot bij de RIAM is als volgt:	2004
Stand per 1 januari 2004	€ 190.579.145
Bij: Storting BPL/SPL	18.839.005
Af: Onttrekking BPL	- 2.704.687
Resultaat beleggingen	15.251.115
Stand per 31 december 2004	€ <u>221.964.578</u>

De verdeling naar beleggingscategorie van de mutaties van de ongesplitste beleggingsrekeningen in 2004 is als volgt:

	Aandelen	Obligaties	Onroerend goed
Beginstand 1 januari 2004	€ 74.134.777	€ 99.890.054	€ 10.818.272
Aankopen	23.225.795	21.600.000	240.028
Verkopen	- 9.278.922	- 20.774.000	0
Waardemutatie	4.437.240	7.292.391	2.164.447
Eindstand 31 december 2004	€ <u>92.518.890</u>	€ <u>108.008.445</u>	€ <u>13.222.747</u>

Eind april 2003 is een positie ingenomen in Private Equity, via een participatie in het Robeco Institutional European Private Equity NL Fund. Bij private equity wordt belegd in niet-beursgenoteerde ondernemingen in Europa.

Beleggingen in Private Equity Fund of Funds worden gewaardeerd tegen de meest recente fair value zoals gerapporteerd door de beheerder van het fund of funds. Dit betekent dat de bedragen per 31 december 2004 zijn opgenomen.

Het verloop van het Private Equity depot ziet er als volgt uit:	
Commitment:	€ 16.000.000
Stand per 1 januari 2004	2.558.412
Stortingen 2004	2.143.247
Resultaat 2004	643.112
Stand per 31 december 2004	€ <u>5.344.771</u>

JAARREKENING 2004

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen

Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten 2004

47

Het verloop van het Hedge Funds depot ziet er als volgt uit:

Stand per 1 januari 2004	36.030.870
Stortingen 2004	0
Resultaat 2004	<u>1.520.207</u>
Stand per 31 december 2004	€ <u>37.551.077</u>

Eind juni 2003 is een positie ingenomen in het fund-of-hedgefonds Robeco Absolute Return. Hiermee wordt belegd in een gespreide portefeuille van diverse hedgefondsen.

Ultimo 2004 was de samenstelling van de ongesplitste beleggingsrekening bij de ABN ♦ AMRO-Bank als volgt:

	31-12-2004	
Aandelen	€ 72.155.461	41,97%
Aandelen in onroerend goed fondsen	8.818.148	5,13%
Obligaties	90.708.861	52,77%
Liquide middelen en overige vorderingen/ schulden	<u>230.113</u>	<u>0,13%</u>
	€ <u>171.912.583</u>	<u>100%</u>

Het aandeel van de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen bedraagt in nevenstaande depotrekening per 31 december 2004 in totaal € 133.886.319 i.c. 77,8805%. Ons bruto aandeel in het resultaat is € 7.485.854 **positief**, bestaande uit € 2.370.749 interestbaten en € 5.115.105 **positief** waardemutatie. Voor een gedetailleerde specificatie van de depots wordt verwezen naar bladzijde 57 e.v. van dit verslag.

Het verloop van het depot bij de ABN ♦ AMRO-Bank is als volgt:

Stand per 1 januari 2004	€ 162.566.745
Bij: Storting BPL/SPL	0
Af: Onttrekking BPL	0
Resultaat beleggingen	<u>9.345.838</u>
Stand per 31 december 2004	€ <u>171.912.583</u>

De verdeling naar beleggingscategorie van de mutaties van de ongesplitste beleggingsrekeningen in 2004 is als volgt:

	Aandelen	Obligaties	Onroerend goed
Stand per 1 januari 2004	€ 71.356.398	€ 86.011.600	€ 4.985.743
Aankopen	3.367.304	9.524.469	2.909.948
Verkopen	- 4.650.000	- 7.650.000	- 397.433
Waardemutatie	<u>2.081.759</u>	<u>2.822.792</u>	<u>1.319.890</u>
Stand per 31 december 2004	€ <u>72.155.461</u>	€ <u>90.708.861</u>	€ <u>8.818.148</u>

JAARREKENING 2004

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen

Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten 2004

48

5 BELEGGINGEN FLEXIOENVERMOGEN

De beleggingen - volgens de persoonlijke 'asset-mix' van de loodsen - van hun individuele deel van de pensioenopbouw worden op een aparte totaalrekening van het fonds bijgehouden. In 2004 zijn de totaalbedragen:

	€
Registerloodsen	
- Noord	436.944
- IJmond	1.391.504
- Rijnmond	3.721.115
- Scheldemonden	2.734.792
- FLP-gerechtigden	4.094.628
- Overige (Verevenings flexioen)	114.387
Totaal Flexioenvermogen	12.493.370

Deze beleggingen worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum.

6 LENINGEN AAN LOODSEN

Dit betreft een aantal persoonlijke leningen (kapitaal-inbreng) die verstrekt zijn aan loodsen, die lid zijn van een van de maatschappen van registerloodsen.

De specificatie van deze post is als volgt:

	31-12-2004	31-12-2003
	€	€
Loodsen van:		
Loodsen Noord	56.723	56.723
Loodsen IJmond	238.234	249.579
Loodsen Rijnmond	721.511	800.923
Loodsen Scheldemonden	621.679	723.779
Totaal per 31 december 2004	<u>1.638.147</u>	<u>1.831.004</u>

De leningen hebben een oorspronkelijke looptijd tot 1 december 1997 en kunnen stilzwijgend telkenmale voor 60 maanden worden verlengd. Indien de betreffende loods uit de associatie treedt is de lening

direct opeisbaar.

De rente is gelijk aan de eurobasisrente plus 2%-punt per 1 januari van elk jaar (2004:4,75%).

JAARREKENING 2004

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen

Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten 2004

7 DIVERSE VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

De specificatie is als volgt:

	31-12-2004	31-12-2003
	€	€
Rekening-courant loodsenuorganisaties	51.489	134.885
Dividendbelasting	763.321	23.321
Interest	4.703	10.077
Diverse vorderingen/schulden	1.341	2.110
	<u>820.854</u>	<u>170.393</u>

TABEL EIGEN VERMOGEN

	Algemene reserve	Voorziening toekomstige risico's	Totaal
	€	€	€
Stand 1 januari 2004	- 6.692.479	0	- 6.692.479
Verwerking resultaat	7.161.563	0	7.161.563
Stand 31 december 2004	<u>469.084</u>	<u>0</u>	<u>469.084</u>

8 RESERVES

Reserve toekomstige risico's

Vanaf het boekjaar 1997 is de 'Reserve koersverschillen' vervangen door een "Reserve toekomstige risico's". De grootte van deze reserve wordt bepaald door de benodigde marges voor het kunnen opvangen van extreme koersdalingen enerzijds en voor dekking van toekomstige uitvoeringskosten en verdergaande verbetering van levenskansen anderzijds. Deze marges blijken uit de jaarlijks door de actuaire, in het kader van de Actuariële principes pensioenfonds, uit te voeren **toereikendheidstoets**.

Algemene reserve

De algemene reserve is bedoeld als extra waarborg om aan de verplichtingen te kunnen blijven voldoen. Hierbij denken wij ook aan (welvaart) indexaties, arbeidsongeschiktheidsrisico's en begeleiding/vergemakkelijking van (gedeeltelijke) kapitaaldekking van 'coming service' van de FLP/prépensioenperiode.

9 PRUDENTE VOORZIENING PENSIOENVERPLICHTINGEN (PREMIERESERVE)

Deze post geeft de contante waarde weer van de pensioenverplichtingen van het fonds, betrekking hebbende op de verstreken deelnemerstijd per 31-12-2004 (inclusief de vóór 1 september 1988 in ambtelijke dienst opgebouwde deelnemerstijd).

De Voorziening Pensioenverplichtingen (VPV) is door de actuaire bepaald als de contante waarde van het op basis van evenredigheid aan de achterliggende deelnemersjaren toe te rekenen gedeelte van de te verwachten pensioenuitkeringen, verhoogd met 1/2% ex-casso-opslag. Hierbij wordt verondersteld dat deze uitkeringen continue zullen geschieden.

Bij de berekeningen is uitgegaan van de sterftekansen ontleend aan de overlevingstafels G B M en G B V (waarnemingsperiode 1995-2000) met een jaar leeftijd terugstelling, terwijl de rekenrentevoet gesteld is op 4% per jaar.

Gelet op de richtlijnen van de Pensioen- & Verzekeringkamer (PVK), zoals die zijn vastgelegd in de Actuariële Principes Pensioenfonds (APP) die prudente fondsgrondslagen vereisen, is de Voorziening pensioenverplichtingen per 31 december 2004 verhoogd tot € 334.821.157. Ten behoeve van gedeeltelijke kapitaaldekking van het 'FLP' is met 'oormerking' in 2004 een extra bedrag van € 1.000.000 door de loodsenu gedoteerd. Dit bedrag is in december van het Nederlands Loodswezen BV ontvangen.

JAARREKENING 2004

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen

Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten 2004

50

Totaal is per 31-12-2004 nu een totaalbedrag voor bovengenoemd doel beschikbaar van € 17.624.408 omdat een onttrekking heeft plaatsgevonden voor een bedrag ad € 44.179.010. Dit bedrag is het aandeel van de registerloodsen in het "geormerkte" FLP-kapitaal en is per 1 april ingebracht in de BPL 2004-regeling.

Het onder de 'overige technische voorzieningen' vermelde bedrag heeft betrekking op de "reparatie" verband houdend met de implementatie van de "30+ deelnemersjaren" toezegging met ingang van 1/1/2003. Een en ander is per 31/12/2003 in de VPV opgenomen.

Het verloop van de totale voorziening in euro's is als volgt:

	Stand 31-12-2003	Mutatie 2004	Stand 31-12-2004
	€	€	€
Voorziening basisregeling	268.568.912	66.252.245 *	334.821.157
Voorziening flexibele pensioenregeling	14.408.381	- 1.915.011	12.493.370
Prépensioen/ bestemmings- reserve	61.803.418	- 44.179.010	17.624.408
Totaal (afgerond)	344.780.711	20.158.224	364.938.935
Overige technische voorzieningen	34.625	- 34.625	0
Totaal	344.815.336	20.123.599	364.938.935

*) Bestaat uit de basisvoorziening ad. € 325.384.992, een voorziening voor toekomstige uitvoeringskosten ad. € 8.134.625 en voor toekomstige verbetering levenskansen ad. € 1.301.540.

10 PENSIOENPREMIES

Het hieronder verantwoorde bedrag van € 11.322.494 vertegenwoordigt de van deelnemers ontvangen premies.

De specificatie is als volgt:

	2004	2003
	€	€
Premies registerloodsen	9.187.112	13.759.008
Premies aspiranten	110.736	100.240
Premies van FLP-gerechtigden	2.024.646	1.982.028
	€ 11.322.494	€ 15.841.276

11 MUTATIE VOORZIENING FLEXIOENSPAARREGELING

Door de beleggingen is een bedrag van € 1.915.011 aan flexioenkapitaal ten laste gekomen van de inkoop van pensioen bij het fonds. Er is in 2004 in totaal € 321.118 door de deelnemers gestort voor de inkoop van ontbrekende dienstjaren om aldus de carrièrebreuk enigszins te compenseren.

12 RESULTAAT DEPOTREKENINGEN ABN ♦ AMRO/ROBECO

Dit betreft het aandeel in het resultaat van de depotrekeningen ABN ♦ AMRO/ ROBECO. Vanaf april en juli 2003 vallen ook de resultaten van Private Equity (BPL en SPL) en Hedge Funds (alleen BPL) hieronder (beide Robeco). Het resultaat op beleggingen wordt zoveel als mogelijk bepaald op actuele grondslagen. De in verband met de gekozen waarderingssystematiek ontstane koersresultaten maken deel uit van het resultaat.

De samenstelling van het beleggingsresultaat van de ongesplitste beleggingsrekening(en) BPL/SPL is als volgt:

JAARREKENING 2004

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen

Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten 2004

	2004	2003
	€	€
Interest, dividend, etc.	4.397.135	4.906.949
Koersresultaten	23.693.629	12.204.201
	<u>€ 28.090.764</u>	<u>€ 17.111.150</u>

Het resultaat van deze beleggingsrekeningen wordt verdeeld naar verhouding van de ingebrachte vermogens door de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen, de Stichting Pensioenfonds Loodswezen.

Op basis van de verdeelsleutel bedraagt het aandeel van de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen in deze beleggingsresultaten € 22.350.633 positief, bestaande uit € 3.424.930 interestbaten en € 18.925.703 koersresultaten positief. Van ABN ♦ AMRO zijn in 2004 nog twee dividendbelasting teruggaven ontvangen van in totaal € 926.592 die betrekking hadden op 2003 en 2004. Hierop worden de beheers- en bewaarloonkosten ad € 1.007.043 in rekening gebracht, zodat "netto" € 22.270.182 positief resulteerde.

13 PREMIE HERVERZEKERING

Dit betreft de premie voor de bij Zwitserleven te Amstelveen op "stop-loss" basis verzekerde risico's. Hierbij is de grootte van het per deelnemer te herverzekeren kapitaal bij overlijden bepaald op de met een 1/2% verhoogde contante waarde van het in uitzicht gestelde weduwe- respectievelijk weduwnaars- respectievelijk partnerpensioen, verhoogd met een eenmalige uitkering bij overlijden en verminderd met de aanwezige reserve per deelnemer.

Het verzekerde invaliditeitspensioen is gelijk aan het reglementaire invaliditeitspensioen, verhoogd met de door/voor de deelnemer aan het fonds verschuldigde

jaarpremie voor de verdere financiering van de pensioenopbouw en verminderd met de uitkering krachtens de wettelijke regelingen bij algehele arbeidsongeschiktheid.

14 PENSIOENUITVOERINGS- EN ADMINISTRATIEKOSTEN

	2004	2003
	€	€
Management/secretariaat	66.678	62.329
Actuariel adviseur	166.873	163.317
Projectkosten NPL	47.836	124.011
Drukwerk/ publicatie	15.610	16.607
Accountant	9.520	9.520
Huur- en kantoorkosten *	30.931	14.920
Automatiseringskosten *	10.710	9.520
Kosten financiële administratie *	24.990	21.420
Overige kosten deelnemersadministratie	45.934	0
Verzekeringskamer	15.747	19.874
Bestuurskosten incl. bijscholing	76.277	59.836
Diverse kosten	11.411	17.303
	<u>€ 522.517</u>	<u>€ 518.657</u>

* Doorbelasting NLBV

15 PENSIOENUITKERING FLP

Het bruto bedrag aan kosten functioneel leeftijdspensioenen is € 21.030.190. Op dit bedrag is € 2.024.646 aan pensioenpremies van FLP- gerechtigden ingehouden.

16 VERWERKING RESULTAAT BOEKJAAR

Het resultaat van het boekjaar is € 7.161.563 positief. Toegevoegd aan de algemene reserve is € 7.161.563. Dankzij het positieve resultaat is er weer een overschot in de algemene reserves van € 469.084.

JAARREKENING 2004

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen

Overige gegevens

52

TOEREIKENDHEIDSTOETS EN ACTUARIELE VERKLARING 31 DECEMBER 2004

GRONDSLAGEN

Sterfte

De sterftequotiënten worden ontleend aan de overlevingstafels GBM en GBV, waarnemingsperiode 1995-2000, waarbij de in de AG-tafels 1995-2000 vermelde afronding wordt gevolgd. Er wordt in alle gevallen een leeftijdstergstelling toegepast van 1 jaar.

Rente

De rekenrentevoet bedraagt 4% per jaar.

Partnerfrequentie

Bij de berekeningen met betrekking tot weduwe-, weduwnaars- en partnerpensioen wordt aangenomen dat gedurende de periode tot 65 jaar steeds alle (gewezen) deelnemers een partner hebben. Vanaf de 65-jarige leeftijd wordt de werkelijke situatie in aanmerking genomen.

METHODEN VAN:

Berekening voorziening pensioenverplichtingen

Bij de reservering van de in uitzicht gestelde pensioenen wordt er van uitgegaan dat de per de balansdatum alle aan de verstreken diensttijd (dit is inclusief extra jaren uit waardeoverdrachten, vrijwillig ingekochte ouderdomspensioenen en eventuele garantiejaren) toe te rekenen pensioenaanspraken zijn ingekocht.

De voorziening pensioenverplichtingen is bepaald als de contante waarde van deze per de balansdatum opgebouwde pensioenaanspraken, vermeerderd met de contante waarde van de ingegane pensioenen.

Voor de netto koopsommen voor de pensioeninkoop geldt een opslag van 7,4%. Deze opslag bestaat uit 0,5% excasso, 4% (administratie)kosten, 2,5% voor toekomstige administratiekosten en 0,4% opslag voor toekomstige sterfteverbetering. Op de netto voorzie-

ning pensioenverplichtingen is een opslag van 3,4% gelegd. Deze opslag bestaat uit 0,5% excasso, 2,5% voor toekomstige administratiekosten en 0,4% opslag voor toekomstige sterfteverbetering. Jaarlijks komt derhalve 4% van de koopsom pensioeninkoop, alsmede 3,4% van de ingegane pensioenen (exclusief de wezenpensioenen) beschikbaar voor kostenbestrijding.

Het functioneel leeftijdspensioen wordt in verband met het bepaalde in het Financieel besluit Loodswezen d.d. 1 oktober 1995 in principe op omslagbasis gefinancierd.

Toereikendheidstoets

(Bedragen x 1.000)

Volgens de richtlijnen van De Nederlandsche Bank, zoals die zijn vastgelegd in de Actuariële Principes Pensioenfondsen en waaraan met de circulaire van 30 september 2002 en de beleidsregel toepassing hoofdlijnennota 2004 en 2005 van 21 oktober 2004 een nadere invulling is gegeven, hebben wij enerzijds getoetst of de voorziening pensioenverplichtingen op voldoende voorzichtige grondslagen is vastgesteld en anderzijds of het vermogen toereikend is.

De voorziening pensioenverplichtingen is vastgesteld overeenkomstig de in de actuariële en bedrijfstechnische nota van het pensioenfonds vermelde methoden en grondslagen. Op dit moment is de marktrente lager dan 4%. Desondanks achten wij de gehanteerde rekenrente van 4% nog steeds voldoende voorzichtig gegeven het strategisch belang in zakelijke waarden en de huidige vorm van de rentetermijnstructuur. Indien de marktrente op het huidige lage niveau blijft, zal de gehanteerde rekenrente op termijn mogelijk opnieuw moeten worden beoordeeld.

De totale voorziening pensioenverplichtingen voor de BPL 1988- en de BPL 2004-regeling hebben wij vastgesteld op € 325.385. De totale voorziening inclusief de voorziening toekomstige risico's ad € 9.436 en de

flexioen- en FLP-voorziening ad € 30.118 komt uit op € 364.939. De zogenoemde “ondergrens” aan de totale voorziening hebben wij vastgesteld op € 358.417, met een opslag voor toekomstige (excasso)kosten voor de beide pensioenregelingen van 1% en 0,4% voor het langlevensrisico. Omdat de totaal benodigde opslag op laatstbedoelde voorziening per 31 december 2004 op 3,4% is gesteld, dient de minimumvoorziening voor de beide pensioenregelingen verhoogd te worden met een reserve algemene risico's van 2%. De in de balans opgenomen totale voorziening pensioenverplichtingen is daarmee weer gelijk aan de voorziening ad € 364.939.

Voorts hebben wij getoetst of het in het fonds aanwezige vermogen voldoende is voor de dekking van de pensioenverplichtingen. Het op marktwaarde gevalueerde vermogen van het pensioen-fonds bedraagt op 31 december 2004 € 365.408.

De aanwezige beleggingsbuffer bedraagt:

	€
Marktwaarde beschikbare vermogen	365.408
Voorziening pensioenverplichtingen (ondergrens)	358.417
Reserve algemene risico's	<u>6.522</u>
Aanwezige beleggingsbuffer	469

De aanwezige beleggingsbuffer als percentage van de met de reserve algemene risico's verhoogde voorziening pensioenverplichtingen bedraagt 0,1%.

Door het aanhouden van een beleggingsbuffer dient het fonds in staat te zijn waardedalingen te kunnen opvangen voor beleggingen in zakelijke en vastrentende waarden. Voor liquiditeiten wordt geen beleggingsbuffer aangehouden.

Voor beleggingen in aandelen en andere zakelijke waarden dient het fonds in staat te zijn een waardedaling op te vangen van ten minste 25%. De beleggingen in Private Equity en Hedge Funds zijn aangemerkt als zakelijke waarden.

Voor beleggingen in vastrentende waarden dient het fonds bij een marktrente van 4% te beschikken over een buffer van ten minste 10% van de waarde van die

beleggingen en bij een marktrente van 5% van ten minste 5% van de waarde van die beleggingen, terwijl bij een marktrente van 6% of hoger geen buffer aanwezig hoeft te zijn. Bij tussenliggende waarde van de marktrente wordt de buffer naar rato vastgesteld. De marktrente behorend bij deze beleggingen is afgeleid uit het effectief rendement op staatsleningen met een resterende looptijd van 9-10 jaar. Bij de stand van de marktrente op de balansdatum bedraagt deze buffer tenminste 10% van de waarde van de beleggingen. Het beschikbare vermogen van het pensioenfonds wordt conform het strategische beleggingsbeleid voor circa 40% belegd in aandelen, voor 5% in onroerend goed en voor 55% in vastrentende waarden. De feitelijke mix per 31 december 2004 bestaat uit 48,7% aandelen, 4,9% onroerend goed, 44,5% vastrentende waarden en 2,0% liquiditeiten. Op basis hiervan zou de vereiste beleggingsbuffer dan gelijk zijn aan:

$100\% / ((1-0,25) \cdot 0,487 + (1-0,25) \cdot 0,049 + (1-0,10) \cdot 0,445) + 0,02) - 100\% = 21,7\%$ van de met de reserve algemene risico's verhoogde ondergrens aan de voorziening pensioenverplichtingen. Gegeven het beleggingsbeleid, kan niet worden gesteld dat het pensioenfonds over voldoende beleggingsbuffers beschikt. Het pensioenfonds heeft bij De Nederlandsche Bank een plan van aanpak ingediend, dat erop gericht is om het reservetekort vóór 31 december 2010 op te heffen.

ACTUARIËLE VERKLARING

Dit is een verklaring als bedoeld in hoofdstuk 4 van de Actuariële Principes Pensioenfondsen, zoals die in februari 1997 door De Nederlandsche Bank zijn gepubliceerd en waaraan met de circulaire van 30 september 2002 en de beleidsregel toepassing hoofdlijnennota 2004 en 2005 van 21 oktober 2004 een nadere invulling is gegeven.

Wij hebben de voorziening pensioenverplichtingen per 31 december 2004 van Stichting Beroepspensioen-

JAARREKENING 2004

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen

Overige gegevens

54

fonds Loodsen vastgesteld. De voorziening pensioenverplichtingen, inclusief de reserve algemene risico's, is gelijk aan € 364.939. De voorziening pensioenverplichtingen is vastgesteld overeenkomstig de in de actuariële en bedrijfstechnische nota van het pensioenfonds vermelde methoden en grondslagen.

De voorziening pensioenverplichtingen per 31 december 2004 is als geheel op voldoende voorzichtige grondslagen berekend. Wij zijn van oordeel dat deze voorziening een juist beeld geeft van de omvang van de per 31 december 2004 op het pensioenfonds rustende pensioenverplichtingen.

Het pensioenfonds beschikt per 31 december 2004 over voldoende middelen ter dekking van de voorziening pensioenverplichtingen en de reserve algemene risico's.

De daarnaast aanwezige beleggingsbuffer, die dient voor het opvangen van de mogelijke waardedalingen van zakelijke waarden en vastrentende waarden, bevindt zich per 31 december 2004 onder het benodigde niveau. Het pensioenfonds heeft bij De Nederlandse Bank een plan van aanpak ingediend, dat erop gericht is om het reservetekort vóór 31 december 2010 op te heffen.

Amsterdam, 22 juni 2005

Hewitt Associates B.V.

H.C. Reijnders

JAARREKENING 2004

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen

Overige gegevens

55

ACCOUNTANTSVERKLARING

Opdracht

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2004 van de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen te Rotterdam gecontroleerd.

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die het bestuur van de stichting daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 2004 en van het resultaat over 2004 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW.

Rotterdam, 22 juni 2005

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen bijzonderheden te melden.

JAARREKENING 2004

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen

BIJLAGE 1

SPECIFICATIE GEZAMENLIJKE DEPOTREKENING RIAM PER 31 DECEMBER 2004

57

Aandelen

	<i>procenten</i>	<i>Kostprijs</i>	<i>Beurswaarde</i>
Robeco Institutioneel Wereldwijd Aandelen	100	€ 81.164.854	€ 92.518.890
Totaal aandelen		€ 81.164.854	€ 92.518.890

Aandelen in onroerend goed fondsen

Robeco Property Equities DShare	100	€ 9.439.676	€ 13.222.747
Totaal onroerend goed		€ 9.439.676	€ 13.222.747

Obligaties

	<i>Nominaal</i>	<i>Kostprijs</i>	<i>Beurswaarde</i>
Robeco Inst. Euro Credit (ex BBB)	38.023.791	€ 38.615.384	€ 42.982.093
Robeco Inst. Euro Staatsleningen Fonds	61.525.548	€ 60.021.564	€ 65.026.352
Totaal obligaties		€ 98.636.948	€ 108.008.445

Overige vorderingen en schulden

	<i>Kostprijs</i>	<i>Beurswaarde</i>
Rekening-courant RABO/RIAM	€ 8.214.496	€ 8.214.496
Totaal overige vorderingen en schulden	€ 8.214.496	€ 8.214.496
Totaal - generaal 31-12-2004	€ 197.455.971	€ 221.964.578

BIJLAGE 1

58

SPECIFICATIE GEZAMENLIJKE DEPOTREKENING ABN ♦ AMRO PER 31 DECEMBER 2004

Aandelen

	<i>procenten</i>	<i>Kostprijs*</i>	<i>Beurswaarde</i>
ABN ♦ AMRO Institutional Global Equity Fund	100	€ 62.860.000	€ 72.155.461
Totaal aandelen		€ 62.860.000	€ 72.155.461

Obligaties Euro Zone

	<i>Nominaal</i>	<i>Kostprijs*</i>	<i>Beurswaarde</i>
ABN ♦ AMRO Inst. Euro Bond Fund	39.698.947	€ 43.668.000	€ 45.328.258
ABN ♦ AMRO Inst. Euro Government Bond Fund	39.383.996	€ 43.512.000	€ 45.380.603
Totaal obligaties Euro Zone		€ 87.180.000	€ 90.708.861

Aandelen in onroerend goed fondsen

	<i>procenten</i>	<i>Kostprijs*</i>	<i>Beurswaarde</i>
ABN ♦ AMRO Global Property Securities Fund	100	€ 6.592.000	€ 8.818.148
Totaal onroerend goed		€ 6.592.000	€ 8.818.148

Overige vorderingen en schulden

	<i>Kostprijs</i>	<i>Beurswaarde</i>
Liquiditeiten	€ 230.113	€ 230.113
Totaal liquiditeiten	€ 230.113	€ 230.113
Totaal-generaal 31-12-2004	€ 156.862.113	€ 171.912.583

* de kostprijzen van de aandelen zijn afgerond op duizendtallen door ABN ♦ AMRO

BIJLAGE 2

Enige begrippen

STERFTETAFEL

Een sterftetafel geeft aan wat de levens- en sterftekansen zijn, afhankelijk van de reeds bereikte leeftijd. Aan de hand van de sterftetafels kan men de gemiddelde levensduur berekenen. Dit is het aantal jaren dat men statistisch volgens de gegeven tabel nog zal blijven leven. De ontwikkeling van deze gemiddelde levensduur voor 65-jarige mannen respectievelijk vrouwen is na de laatste oorlog als volgt geweest:

waarnemingsperiode	gemiddelde levensduur in jaren van een 65jarige	
	man	vrouw
1947 - 1949	13,9	14,4
1951 - 1955	14,1	14,9
1956 - 1960	14,1	15,4
1961 - 1965	14,0	16,0
1966 - 1970	13,7	16,4
1971 - 1975	13,6	16,9
1976 - 1980	13,8	18,0
1980 - 1985	14,1	18,5
1985 - 1990	14,3	18,9
1990 - 1995	14,7	19,0
1995 - 2000	15,0	19,1

Uit dit overzicht blijkt dat de levenskansen voor vrouwen in belangrijke mate zijn verbeterd, terwijl dit voor mannen bijna niet het geval is.

ACTUARIEEL

Aanduiding van berekeningen ten aanzien van pensioen of financiering, waarbij (wiskundige) rekentechniek, levenskansen, rekenrente, inschattingen van toestroom beroepsgenoten en dergelijke een rol spelen.

ALGEMENE RESERVE

De algemene reserve wordt gevormd in gunstige jaren als extra waarborg om aan de verplichtingen te kunnen blijven voldoen. Hierbij valt onder meer ook te denken aan indexaties, aanpassing leeftijdsterugstelling en arbeidsongeschiktheidsrisico's.

ASSET LIABILITY MANAGEMENT (ALM)

Asset Liability Management is het aanbrengen en vervolgens bewaken van een optimale samenhang tussen pensioenbeleid, premie- en beleggingsbeleid, waarna de laatste twee zo optimaal mogelijk worden afgestemd op de pensioenverplichtingen.

De regeling gedragscode Pensioen- en spaarfondsen (DNB) bewaakt de integriteit van het bestuur; Dit is ook een onderdeel van beleid bij ALM studies en implementaties ervan.

ASSET - MIX

De vastgestelde "asset-mix" is een procentuele verdeling van het te beleggen vermogen over diverse beleggingscategorieën onder meer aandelen/fondsen, onroerend goed/fondsen, vastrentende waarden en liquide middelen. De mix is vermeld bij het onderdeel 'gevoerde beleggingsbeleid'.

BACKSERVICE

Dit begrip wordt gehanteerd in verschillende betekenissen:

- het pensioengedeelte dat betrekking heeft op achterliggende dienstjaren;
- de koopsom voor het hierboven omschreven pensioengedeelte, dan wel voor de verhoging van dit pensioen als uitvloeisel van een pensioen grondslagstijging;

BIJLAGE 2

Enige begrippen

60

- de eventuele achterstand over achterliggende jaren gefinancierde pensioenen, respectievelijk de daarvoor benodigde kosten of reserve.

BENCHMARK

Een objectieve maatstaf waarmee de eigen prestaties van de belegger kunnen worden gemeten. Een bekende maatstaf is bijvoorbeeld het totaalrendement van de gehele Amsterdamse aandelenmarkt, zoals die wordt gemeten middels de CBS- herbeleggingindex.

COMINGSERVICE

Dit is het pensioengedeelte dat betrekking heeft op toekomstige deelnemersjaren. Ook worden de daarmee gepaard gaande kosten wel met deze term aangeduid. De inhaalpremie is dat deel van de premie dat betrekking heeft op financiering.

COMINGBACKSERVICE

Hieronder verstaat men de kosten die in de toekomst door loonstijgingen c.q. grondslagstijgingen zullen optreden voor zover deze kosten kunnen worden toegerekend aan reeds achterliggende deelnemersjaren.

CONTANTE WAARDE

De contante waarde van toekomstige pensioenverplichtingen of andere uitkeringen wordt berekend met behulp van de overlevingstafels en de rekenrente. De contante waarde van een verzameling pensioenverplichtingen voor een groep deelnemers is voldoende om aan de verplichtingen te voldoen, indien over het vermogen een interest wordt gekweekt gelijk aan

de rekenrente en het sterfte- c.q. overlevingspatroon bij de betreffende groep in overeenstemming is met de overlevingstafels.

INHAALPREMIE

De inhaalpremie is dat deel van de premie dat betrekking heeft op de financiering van de backservice

KAPITAALDEKKINGSSTELSEL

Dit is het financieringssysteem waarbij op individuele basis reserves worden gevormd voor de pensioenverplichtingen.

De berekening van de premiereserves vindt plaats op basis van de actuariële grondslagen. Alle levensverzekeringsmaatschappijen en vrijwel alle pensioenfondsen werken op basis van het kapitaaldekkingstelsel.

OMSLAGSTELSEL

Hierbij worden de binnenkomende gelden terstond aangewend voor pensioenuitkeringen. Het belangrijkste voorbeeld van dit stelsel vormt de AOW.

Voor ons fonds wordt ook het FLP zodanig gefinancierd.

OVERBRUGGINGSPENSIOEN

Een overbruggingspensioen wordt uitgekeerd boven op het levenslange ouderdompensioen, tot aan de 65-jarige leeftijd. De overbrugging dient als compensatie voor de AOW die immers pas op 65 ingaat. In deze situatie gaat het levenslange ouderdompensioen dus al vóór de 65-jarige leeftijd in.

BIJLAGE 2

Enige begrippen

PERFORMANCE

Performance is de procentuele waardeverandering van het gemiddeld belegd vermogen.

PREMIERESERVE

De premiereserve is het bedrag dat op de balans van de verzekeringsinstelling of het pensioenfonds wordt opgenomen ter dekking van de reeds gefinancierde pensioengedeelten.

Een andere term hiervoor is wiskundige reserve of voorziening pensioenverplichtingen.

REKENRENTE

De rekenrente is de rentevoet waarmee bij het vaststellen van tarieven en voorziening pensioenverplichtingen rekening wordt gehouden. Hiermee wordt geanticipeerd op het rendement dat naar verwachting op premies en reserves zal worden gemaakt.

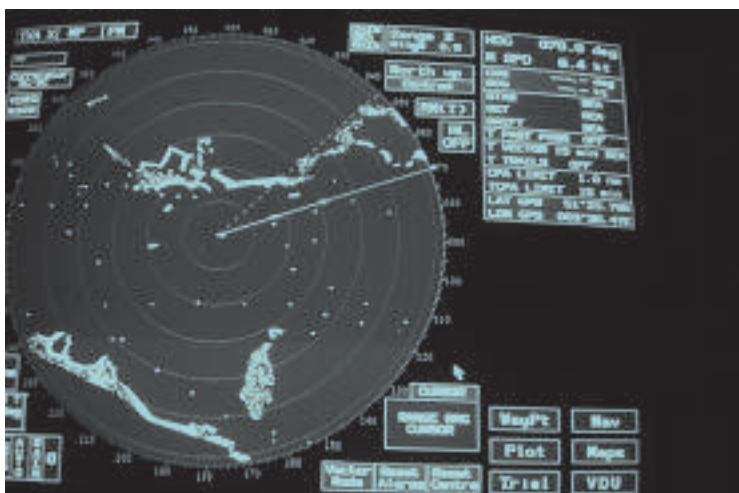
Op 1 januari 2006 zal de voorziening pensioenverplichtingen naar verwachting contant moeten worden gemaakt tegen een voorgeschreven marktconforme rentetermijnstructuur.

REËLE RENTE

Onder reële rente wordt verstaan de rente die op de kapitaalmarkt bereikt wordt, verminderd met het inflatiepercentage.

STOP-LOSS

Dit slaat op een verzekeringsvorm waarbij het deel van de schade dat boven een afgesproken maximum uitgaat door de herverzekeraar wordt vergoed.

BIJLAGE 3

Vergelijking indexatie BPL, ABP en Koopvaardij 1989-2005

62

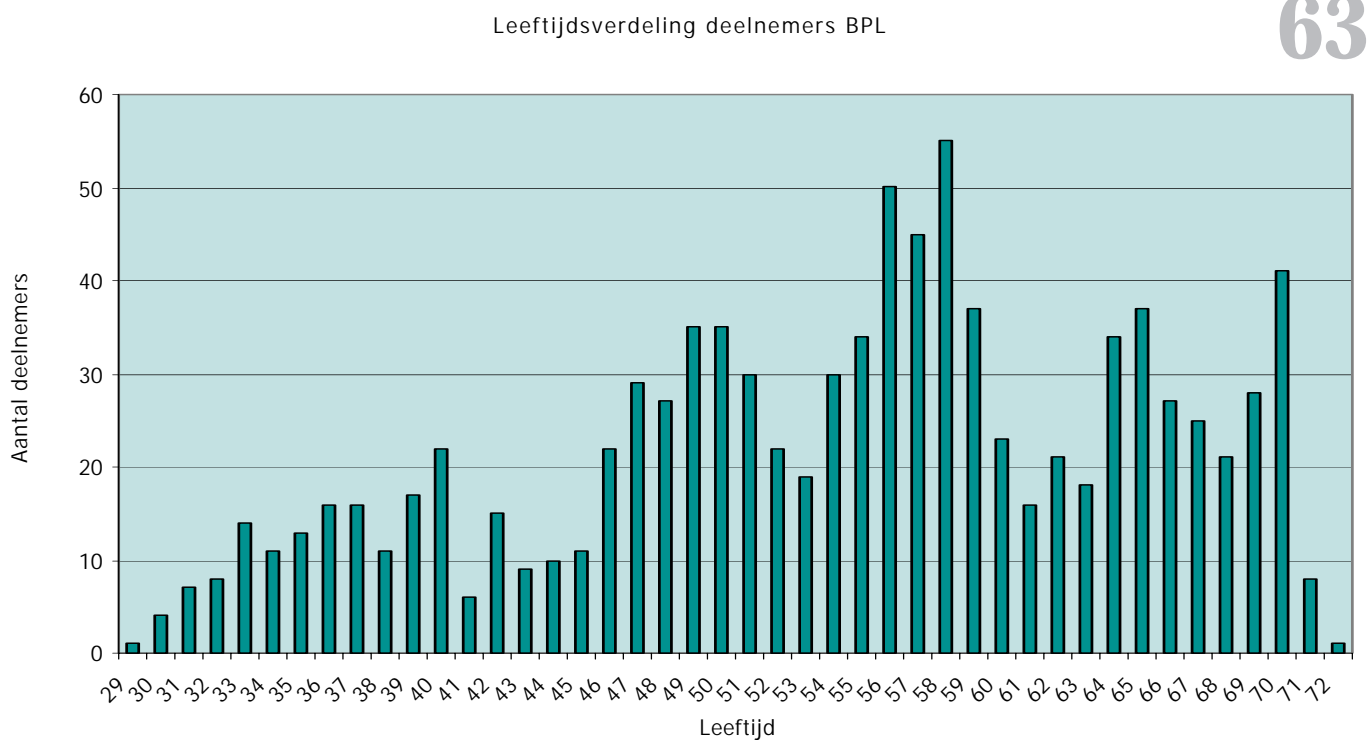
BPL			ABP			Koopvaardij		
M.i.v	verhoging %	verhoging cumulatief %	M.i.v	verhoging %	verhoging cumulatief %	M.i.v	verhoging %	verhoging cumulatief %
1989	1	1,00	1989	0,7	0,70	1989	0	0,00
1990	2,1	3,12	1990	2,6	3,32	1990	1,5	1,50
1991	3,1	6,32	1991	3,4	6,83	1991	5	6,58
1992	3,3	9,83	1992	3	10,04	1992	3,8	10,62
1993	3,1	13,23	1993	1	11,14	1993	3,8	14,83
1994	1,3	14,70	1-4-1993	1,8	13,14	1994	1,8	16,90
1995	2,2	17,23	1994	0	13,14	1995	2,3	19,58
1996	3,1	20,86	1995	0,48	13,68	1996	1,1	20,90
1997	3,9	25,57	1996	0,81	14,60	1997	2,5	23,92
1998	3,6	30,09	1-7-1996	0,65	15,35	1998	2,5	27,02
1999	2,8	33,74	1997	0,62	16,06	1999	2,5	30,20
2000	6,6	42,56	1-7-1997	1,01	17,23	2000	3	34,10
2001	3,1	46,98	1998	1,24	18,69	2001	4	39,47
2002	3,2	51,69	1-7-1998	1,09	19,98	2002	0	39,47
2003	0	51,69	1999	1,31	21,55	2003	0	39,47
2004	0	51,69	1-7-1999	2,06	24,06	2004	0	39,47
2005*	0	51,69	2000	0,76	25,00	2005	0	39,47
			1-7-2000	1,38	26,72			
			2001	2,07	29,35			
			2002	4,14	34,70			
			2003	3,79	39,81			
			2004	1,77	42,28			
			2005	0,12	42,45			

*) Exclusief de voorwaardelijke verhoging van 3% per 1 januari 2005

BIJLAGE 4

Leeftijdsverdeling BPL januari 2004

Totaal 961, onder te verdelen in actief 430, 333 FLP (w.o. 27 FLP-NPL), 188 OP en 10 IP

BIJLAGE 5

64

AANPASSING VAN DE ASSET-MIX VAN HET FLEXIOEN

U kunt uw asset-mix wijzigen op het moment dat u daar behoefte aan heeft. Dit doet u door rechtstreeks via de afdeling Verzekeringsadvies van de ROBECO- groep (telefoon: 0800 8010) uw wensen kenbaar te maken. Dus niet meer door tussenkomst van het BPL.

U kunt dan opgeven in welke asset-mix u de nieuwe stortingen vanaf dat moment wil gaan beleggen. U gelieve hierbij tevens aan te geven of ook het opgebouwde kapitaal in de bestaande asset-mix omgezet dient te worden naar de nieuwe asset-mix van uw keuze.

Hierbij dient u wel rekening te houden met 0,4% kosten over het gedeelte van uw opgebouwde vermogen dat omgezet wordt, met uitzondering van opnamen van de Roparco-rekening, welke kosten ten laste van uw flexioenrekening gebracht zullen worden. U kunt dus gewoon de oude asset-mix in standhouden en het nieuw te storten kapitaal laten beleggen volgens de nieuwe asset-mix. U maakt dus altijd duidelijk een keuze voor één asset-mixvorm. Het bestuur heeft onderstaande mixen, na advies van de actuaris, met Robeco afgesproken.

ADVIES BELEGGINGSMIXEN

	1	2	3	4	5	6
Robeco	0%	10%	20%	35%	0%	0%
Rolinco	0%	5%	10%	15%	0%	0%
Rorento	50%	80%	60%	40%	0%	0%
RobecoZSproperty	0%	5%	10%	10%	0%	0%
Roparco	50%	0%	0%	0%	100%	0%
Tactimix 50	0%	0%	0%	0%	0%	100%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

BPL code	A	B	C	D	O	E
Leeftijd	50-57	45-50	35-45	25-35	>57	n.v.t.

VRIJE MIX

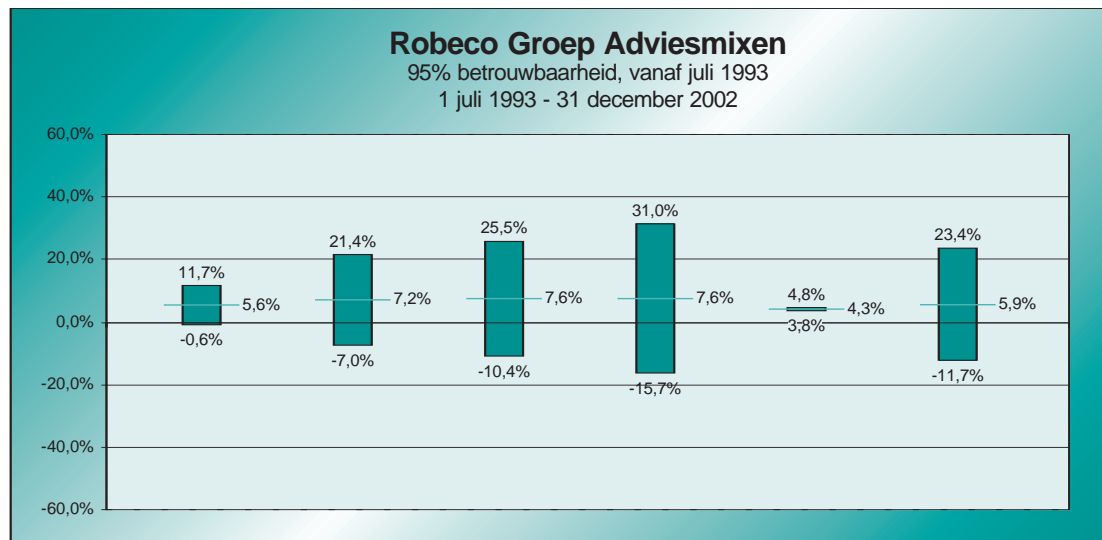
U bent niet verplicht om de asset-mixen te volgen. U kunt ook een mix naar eigen inzicht samenstellen. Dit betreft niet het gehele assortiment van de Robeco Groep, maar alleen die fondsen die geschikt zijn voor een belegging in fiscaal aantrekkelijke fondsen in uw pensioenopbouw. Voor informatie over de beleggingsfondsen kunt u telefonisch contact opnemen met Robeco Advies, afdeling Verzekeringsadvies, telefoon 0800-8010 (gratis) of via Internet, pagina <http://www.robecoadvies.nl>.

BIJLAGE 5

ASSET-MIX/RISICORENDEMEMENTSPROFIELEN ADVIESMIXEN O EN A T/M E

Horizontaal zijn de mixen weergegeven; verticaal het 12-maands voortschrijdend beleggingsresultaat. Het profiel geeft de bandbreedte aan waarbinnen het beleggingsresultaat over een twaalfmaands voortschrijdende periode in het tijdvak "1 juli 1993 - 31 december 2002", met 95% waarschijnlijkheid kan worden aangetroffen. Bijvoorbeeld voor mix A: -0,6% als ondergrens en 11,7% als bovengrens. Ook geeft het profiel het gemiddeld jaarlijks resultaat over de totale periode weer. Voor mix A is dit 5,6% per kalenderjaar.

SCHEMATISCHE WEERGAVE ASSET-MIX/RISICORENDEMEMENTSPROFIELEN

BPL code	A	B	C	D	O	E
Leeftijd	50-57	45-50	35-45	25-35	> 57	n.v.t.

BIJLAGE 6

Extra ouderdoms- met bijbehorend nabestaandenpensioen en tijdelijk ouderdomspensioen in 2005 bij inkoop extra deelnemersjaren op grond van artikel 21 van het pensioenreglement 2004 (NPL-regeling).

66

Inkoop van ontbrekende deelnemersjaren als bedoeld in artikel 21 van het pensioenreglement 2004 is nader uitgewerkt in het "Bestuursbesluit inzake inkoop ontbrekende deelnemersjaren". Inkoop kan slechts eenmaal per jaar geschieden. Stortingen dienen altijd via de maatschap te geschieden.

Leeftijd	Maximale vrijwillige storting in 2005	Te verkrijgen extra levenslang ouderdomspensioen met 70% nabestaandenpensioen en 35% tijdelijk ouderdomspensioen*	
		Bij € 1.000,- storting	Bij maximale storting
31	8.900	166,54	1.482
32	8.900	160,33	1.427
33	8.900	154,34	1.374
34	8.900	148,58	1.322
35	8.900	143,02	1.273
36	8.900	137,67	1.225
37	8.900	132,52	1.179
38	8.900	127,56	1.135
39	8.900	122,78	1.093
40	8.900	118,18	1.052
41	8.900	113,75	1.012
42	8.900	109,49	974
43	8.900	105,38	938
44	8.900	101,43	903
45	8.900	97,62	869
46	8.900	93,95	836
47	8.900	90,41	805
48	8.900	86,99	774
49	8.900	83,69	745
50	8.900	80,51	717
51	8.900**	77,44	689
52	8.900	74,47	663
53	8.900	71,60	637
54	8.900	68,83	613
55	8.900	66,14	589

* Inkoop van extra pensioen heeft géén effect op een (gegarandeerde) FLP-uitkering uit hoofde van het Financieel besluit Loodswezen.

** Voor personen die op 1 september 1988 deelnemer waren aan de BPL-regeling 1988 en op die datum 35 jaar of ouder waren, is de maximale vrijwillige storting gelijk aan het dubbele van dit bedrag.

BIJLAGE 7 Resultaten enquête 2000

RESULTAAT FLP-ERS EN GEPENSIONEERDEN

De enquête is ook aan alle postactieven voorgelegd, dit zijn de mensen die deelnemen aan het Functioneel Leeftijds Pensioen of reeds met pensioen zijn. De resultaten van deze groep kwamen grotendeels overeen met de resultaten van de actieve deelnemers. Hieronder worden de uitkomsten vermeld als percentage van de binnengekomen reacties, voor zowel de totaalgroep, de actieve deelnemers als de FLP-ers en gepensioneerden.

67

Vraag		Totaal	Actief	Postactief
Vragen met betrekking tot voorkeur individuele – verplichte collectieve pensioenregeling		(in % ontvangen reacties)		
5. Voordeel (verplicht) collectief belangrijker dan individuele keuzevrijheid?	ja, voordelen	96	95	97
	nee	1	1	1
	geen mening	3	3	2
6. Indien nee bij 5, waarom?	(groep niet materieel)	-	-	-
7. Meer solidariteitseisen (wens kabinet)?	in principe geen probleem mee	73	69	79
	tegen aanvullende eisen	17	21	11
	principeel tegen	1	1	1
	geen mening	9	9	9
8. Vrijwillige voortzetting wenselijk bij afschaffing verplicht BPL?	ja	97	96	97
	nee	1	1	0
	geen mening	2	2	2
Vragen met betrekking tot huidige regeling				
1. Mening over huidige regeling?	goed	96	95	97
	matig	2	2	3
	slecht	0	0	0
	geen mening	1	2	0
2. Rol BPL daarbij?	goed	97	98	97
	matig	2	1	2
	slecht	0	0	1
	geen mening	0	1	0
3. Informatieverstrekking door BPL?	goed	93	92	96
	matig	5	5	4
	slecht	0	1	0
	geen mening	1	1	0
4. Moet BPL blijven voor uw pensioen?	ja	98	98	98
	nee	1	1	0
	geen mening	1	0	1

Bron: Heijnis en Koelman B.V. (27-11-2000)

Uit deze percentages blijkt dat de resultaten van actieven en postactieven nauwelijks van elkaar afwijken. Alleen bij vraag zeven, over de aanvullende solidariteitseisen in verplichte beroepspensioenregelingen, lopen de meningen van de groepen wat uiteen. De postactieven hebben minder problemen met solidariteitseisen dan de actieven. Bovendien geven de actieven daarbij aan vaker tegen (aanvullende) solidariteitseisen te zijn.

BIJLAGE 8

Voorbeelden van bruto pensioenuitkeringen pensioenreglementen 1988 (bij 30 deelnemersjaren) en 2004 (bij 25 deelnemersjaren ¹)

68

Keuzevarianten, zonder 50% of 100% uitruil nabestaandenpensioen (NP)			
Pensioenreglement 1988 of pensioenreglement 2004 variant 1	Zonder uitruil	50% uitruil NP	100% uitruil NP
FLP 55-60	59.453	59.453	59.453
FLP 60-65	52.191	52.191	52.191
Levenslang ouderdompensioen	35.443	39.873	44.303
Pensioenreglement 2004 Variant 2²			
Uitruil op 55			
55-60	56.700	60.000	63.300
60-65	56.700	60.000	63.300
Levenslang ouderdompensioen van 65	34.700	38.000	41.300
Uitruil op 60			
55-60	56.700	56.700	56.700
60-65	56.700	60.500	64.300
Levenslang ouderdompensioen vanaf 65	34.700	38.500	42.300
Pensioenreglement 2004 Variant 3³ (Hoog/laag 100%-75%)			
Uitruil op 55			
55-60	61.200	64.900	68.700
60-65	61.200	64.900	68.700
Levenslang ouderdompensioen vanaf 65 jaar	29.400	32.200	35.000
Uitruil op 60			
55-60	61.200	61.200	61.200
60-65	61.200	65.000	68.900
Levenslang ouderdompensioen vanaf 65 jaar	29.400	33.200	37.000
Overige aanspraken pensioenreglement 1988			
Nabestaandenpensioen			
- ingegaan vóór 65 jaar deelnemer en nabestaande jonger dan 65 jaar	38.348		
- vanaf 65 jaar	24.810		
- ingegaan op of ná 65 jaar deelnemer	24.810		
Wezenpensioen	4.962		
Invalideitpensioen	59.072		
Overige aanspraken pensioen reglement 2004			
Nabestaandenpensioen			
- ingegaan vóór 55 jaar deelnemer, mits nabestaande jonger dan 65 jaar	38.489		
- ingegaan vóór 55 jaar deelnemer, vanaf 65 jaar nabestaande	24.743		
Wezenpensioen	4.949		
Invalideitpensioen	59.383		

¹ De in deze tabel genoemde bedragen zijn voorbeelden; hieraan kunnen geen rechten worden ontleend.

² Tussen 55-65 jaar wordt een "vast compensatiepensioen" toegekend ter grootte van 20% van de pensioengrondslag; het ná aftrek van de contante waarde van dit "compensatiepensioen" resterende pensioenkapitaal wordt omgezet in een gelijkblijvend levenslang OP met 70% nabestaandenpensioen.

³ Tussen 55-65 jaar wordt een "vast compensatiepensioen" toegekend ter grootte van 20% van de pensioengrondslag; het ná aftrek van de contante waarde van dit "compensatiepensioen" resterende pensioenkapitaal wordt omgezet in een levenslang pensioen vóór en ná 65 jaar, dat qua hoogte in een verhouding staat van 100:75 (het nabestaandenpensioen blijft daarbij ongewijzigd).

BIJLAGE 9

Voor als het onverhoopt nodig is . . .

“Richtlijnen” voor deelnemers en hun nabestaanden, als steun bij het onafwendbare afhandelen van formaliteiten bij overlijden.

69

MAATREGELEN BIJ LEVEN

1. Overweeg of het nuttig c.q. noodzakelijk is een testament te maken. Hierbij wordt speciaal de aandacht gevestigd op het zgn. langstlevende testament. Voor inlichtingen over het opmaken van een testament kunt u de notaristelefoon bellen: 0900-3469393 of een notariskantoor in uw omgeving. Denk hierbij in voorkomend geval ook aan het opmaken van een samenlevingscontract en regel, indien nodig, de verzorging van uw kinderen na uw overlijden.
2. Stel giro- en bankrekeningen mede op naam van uw (huwelijks) partner, dit om te voorkomen dat deze rekeningen bij overlijden worden geblokkeerd; uw partner behoudt dan toegang tot die rekeningen. Bij de Postbank geldt geen maximum bedrag waarover kan worden beschikt. Bij het postkantoor is de folder "handleiding voor nabestaanden" verkrijgbaar, waarin uitvoerig wordt beschreven hoe met de girorekening, of andere producten van de postbank, na het overlijden van een rekeninghouder moet worden gehandeld en bevat ook een formulier "kennisgeving van overlijden".
Heeft u relaties met meerdere banken dan is het raadzaam bij de betreffende bank naar de gehanteerde procedure en maximumbedragen te informeren.
3. Leg een map of ordner aan, waarin de volgende bescheiden kunnen worden opgeborgen:
 - a. pensioen c.q. uitkeringsbescheiden (ook die van de AOW) en de daarop betrekking hebbende brochures en mededelingen. Het op de pensioenen of uitkeringsbescheiden vermelde registratienummer is van belang bij alle correspondentie met de betrokken instanties. Het kan zijn dat een vroegere werkgever een aparte pensioenregeling had doch dat een pensioenuitvoerder niet te vinden is, bijvoorbeeld door naamswijziging. Of er hebben over drachten plaatsgevonden door fusies of overnames. Deze zijn op te sporen via de Pensioen- en Verzekeringkamer (DNB), postbus 929, 7301 BD Apeldoorn (internet: www.DNB.nl). Met een lijst van 1800 voormalige pensioenverzekeraars en hun rechtsopvolgers.
 - b. familiepapieren, zoals geboorteakten, huwelijksakte, echtscheidingsakte, huwelijkse voorwaarden enz;
 - c. belastingbescheiden en rekeningen, die voor de aangifte van de inkomsten - eventueel vermogensbelasting van belang zijn, een en ander betrekking hebbend op de afgelopen vijf jaar;
 - d. lijst met bestaande giro-, bank-, spaar- en beleggingsrekeningen (handleiding!);
 - e. lijst van verzekeringspolissen, aangeven welke polissen kunnen vervallen c.q. van kracht moeten blijven en waarbij een naamswijziging moet plaatsvinden;
 - f. lijst van bezittingen en schulden, welke actueel moet worden gehouden;
 - g. lijst van lidmaatschappen van verenigingen, eventueel aangeven welke voor de overblijvende partner niet meer van belang zijn;
 - h. lijst van abonnementen op tijdschriften, periodieken of vakliteratuur, eventueel aangeven welke kunnen worden beëindigd;
 - i. adressen en zo mogelijk telefoonnummers van:
 - nabestaanden, familieleden, vrienden en kennissen, die in geval van overlijden moeten worden ingelicht;
 - banken en overige beheerders van uw bezittingen;
 - de Vereniging van Nederlandse oud-loodsens;
 - eventueel de loodsenassociatie.

BIJLAGE 9

Voor als het onverhoopt nodig is . . .

70

MAATREGELEN BIJ LEVEN

Bewaar alle rekeningen van de kosten die in verband met het overlijden worden gemaakt, deze zijn fiscaal aftrekbaar.

1. Inschakelen (huisarts, ziekenhuis) voor het opmaken van een verklaring van overlijden.
2. Waarschuwen van de/een uitvaartonderneming.
3. Aangifte van overlijden bij de afdeling burgerzaken van de gemeente van overlijden, voor het opmaken van een akte van overlijden (wordt veelal door de uitvaartonderneming verzorgd). Het is aan te bevelen daarbij direct de nodige afschriften van deze akte te laten maken voor de te vervullen formaliteiten.

Deze zijn nodig voor:

- het aanvragen van pensioen(en) bij BPL en SVB (Sociale Verzekeringsbank), voor AOW en/ of Anw, BPFK en overige pensioenfondsen, deze te voorzien van het betreffende registratienummer van de overledene (het BPFK vraagt bovendien om een uittreksel uit het huwelijksregister van de gemeente waar het huwelijk is gesloten);
- notaris i.v.m. testament en akte van erfrecht;
- verkrijging van verzekeringsgelden enz.;
- belastingdienst met vermelding van sofinummer;
- bank(en) met vermelding van rekeningnummer(s);
- (zorg)verzekeringen, met vermelding relatienummer(s) i.v.m. naamswijziging(en);

Hieraan zijn kosten verbonden, behalve voor het aanvragen van pensioen(en). Deze zijn gratis verkrijgbaar (de gemeente zal daarop aantekenen "afgegeven ten dienste van het aanvragen van pensioen").

Een aantal maatregelen wordt ook wel door een uitvaartonderneming verricht en hierover wordt wel informatie gegeven.

4. Eventueel inschakelen van een geestelijk verzorger voor geestelijke bijstand en voor de verzorging van een kerkelijke plechtigheid.
5. Bericht sturen aan instanties die uitkeringen verzorgen (binnen 6 weken)

Hiervoor gebruik maken van de afschriften van de Akte van overlijden, deze te voorzien van het betreffende registratie/pensioennummer.

- a. voor ABP aspecten: ABP, Postbus 4888, 6401 JR Heerlen;
- b. voor BPL-gepensioneerden/(oud) registerloodsen: Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen (BPL) Postbus 830 3000 AV Rotterdam
bezoekadres: Seattleweg 7, havennummer 2801, Pernis Rotterdam, telefoon: 010 4987451/52
toezenden van:

- overlijdensbericht of annonce;
- uittreksel van het overlijdensregister;
- persoonsgegevens van degenen die recht hebben op weduwe/ wezenpensioen van het BPL;
- opgave van (niet geblokkeerde) giro/ bankrekening van de echtgeno(o)t(e);
- (eventuele) gegevens van ex-echtgenote;
- opgave door (oudere) wezen van:
 - a. studieverklaring dagstudie;
 - b. naam, voornamen, adres;
 - c. giro/banknummer waarop het wezenpensioen gestort dient te worden (dit gebeurt rechtstreeks).

Opmerking : zo spoedig mogelijk na het overlijden van de deelnemer respectievelijk gepensioneerde wordt aan de weduw(e)(naar) netto een eenmalige uitkering toegekend van:

- reglement 1988: 1/6 deel van de pensioengrondslag, respectievelijk 1/6 deel van het jaarlijkse OP;
- reglement 2004: 12% van de pensioengrondslag, respectievelijk 1/6 deel van het jaarlijkse OP;

c. pensioen uit vorige dienstbetrekkingen
Als de overledene uit vorige dienstbetrekkingen een pensioen ontving, ook deze fondsen berichten i.v.m. een pensioen voor de overblijvende (huwelijks)partner zoals bijvoorbeeld:

Het bedrijfspensioenfonds voor de Koopvaardij (BPFK) p/a PVF Nederland B.V.

Postbus 9251, 1006 AG Amsterdam;

bezoekadres: Molenwerf 2-8, 1014 AG Amsterdam
tel: 020 674444.

BIJLAGE 9

Voor als het onverhoopt nodig is . . .

Het BPFK schriftelijk of telefonisch in kennis stellen van het overlijden. Men krijgt dan een aanvraagformulier toegestuurd (men wenst: uittreksel uit overlijdensregister en uit huwelijksregister van de gemeente waar het huwelijk is gesloten).

6. Indien de overledene bij vorige werkgevers een pensioenverzekering had en deze premievrij is gemaakt (zgn. slaper), moet ook deze uitkering aldaar worden aangevraagd.
7. AOW pensioen
 - a. indien de overledene een AOW pensioen genoot, en in Nederland woonachtig was, moet van het overlijden zo spoedig mogelijk bericht worden gegeven aan het districtskantoor van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) in het ressort, waarin de woonplaats van de overledene is gelegen;
 - b. voor het buitenland moet het kantoor Buitenland van de SVB worden ingelicht (en registratienummer)
Adres: postbus 7105, 1017 JC Amsterdam
(tel: 020 5400400).
8. Alle maatschappijen waarbij verzekeringen zijn afgesloten dienen van het overlijden in kennis te worden gesteld. Hierbij vermelden de polisnummers alsmede namen en adressen van de nabestaanden.
Nagaan of er nog lopende verzekeringen zijn die premievrij worden bij overlijden. Zonodig de verzekeringsadviseur raadplegen.
 - a. Voor polissen die van kracht blijven, b.v. brandverzekering, huis, inboedel, auto, boot, caravan, e.d. dient naamswijziging plaats te vinden (denk ook aan 'groene kaart' bij autoverzekering);
 - b. ziektekostenverzekeringsmaatschappij inlichten;
9. Bij eigendom woning via de gemeente bij het kadaster het huis op eigen naam laten registreren. Hieraan zijn kosten (geen overdrachtskosten) verbonden maar het is belangrijk als het eigen huis later verkocht gaat worden.
10. Indien men een hypotheek heeft op het huis, verdient het aanbeveling de hypotheekakte te controleren of daarin een clause is opgenomen waarin bepaald is dat bij overlijden van de echtgenoot of partner de hypotheek wordt (of kan worden) beëindigd.
11. Tevens nagaan of in verband met het overlijden nog andere lopende financiële verplichtingen komen te vervallen.
12. Zeg eventueel abonnementen op van tijdschriften, periodieken, vakliteratuur en lidmaatschappen van verenigingen die niet meer van belang zijn voor de overblijvende partner.
13. Bezien of eventueel het paspoort van de overgebleven (huwelijks)partner moet worden gewijzigd. Mocht u onverhoopt iets overkomen (b.v. tijdens verblijf in het buitenland) dan is men op de hoogte van uw situatie.
14. Ga na of het mogelijk is verlaging van bepaalde tarieven aan te vragen, zoals reinigingsrechten en milieubelasting, indien na overlijden een éénpersoons huishouding wordt gevoerd. Deze regelingen verschillen per regio/gemeente.
Daar door het overlijden een deel van het inkomen wegvalt, bestaat de kans dat men op grond van het (lagere) gezinsinkomen in aanmerking komt voor subsidieregelingen, studievergoedingen e.d.
15. Beschikt men over een auto:
 - blijft deze in gebruik dan kentekenbewijs over laten schrijven/ naamswijziging;
 - wordt deze niet meer gebruikt, dan bericht sturen van overlijden naar Centraal Bureau motorrijtuigenbelasting, Postbus 9054, 7300 GS Apeldoorn, en verzoeken om terugstorting van teveel betaalde motorrijtuigenbelasting.
 - bij verkoop van de auto: zie op het bij de auto behorende 'overschrijvingsbewijs' welke handelingen nodig zijn voor overdracht aan de nieuwe eigenaar.
 - wordt de auto niet verkocht doch gesloopt dan dienen de, bij de auto behorende, documenten

BIJLAGE 9

Voor als het onverhoopt nodig is . . .

72

binnen 20 dagen te worden opgestuurd aan:
Rijksdienst voor het Wegvervoer, Skagerak 10,
9642 CZ Veendam. Belasting blijft verschuldigd
zolang de auto niet op een andere eigenaar is
overgegaan en zich op de openbare weg (ook
parkeerplaats) bevindt.

16. Behandelende artsen (huisarts, specialisten en tandarts) van overlijden in kennis stellen.

17. De algemene Nabestaandenwet (Anw).

Sinds 1 juli 1996 is de Algemene nabestaandenwet (Anw) van kracht. Deze wet regelt het recht op een Anw nabestaandenuitkering voor mannen en vrouwen van wie de (huwelijks)partner op of na 1 juli 1996 is overleden. In de Anw is ook het recht voor wezen en halfwezen geregeld.

De Anw wordt evenals de AOW uitgevoerd door de Sociale Verzekeringsbank (SVB).

18. Ongewenste reclame aan overledenen stopzetten. U kunt via de info filter van de Stichting Zelfregulerend Dialogue Marketing (SZDM) de adresgegevens van overledenen uit gegevens bestanden laten verwijderen. Door de infofilter wordt ongewenste reclame via post, telefoon, SMS, e-mail en marktonderzoek tegengegaan. De SZDM werkt samen met een aantal brancheverenigingen. Aanmelden voor de infofilter kan op de volgende manieren:

- Post: infofilter, antwoordnummer 660,
1000 TL Amsterdam
- Internet: www.infofilters.nl

BIJLAGE 10 Het Nederlands erfrecht

Met ingang van 1 januari 2003 is het Nederlandse erfrecht veranderd.

Langstlevende beter verzorgd

Het nieuwe erfrecht zorgt er voor dat de langstlevende echtgenoot (hierna daaronder ook te verstaan de echtgenote) financieel beter verzorgd achterblijft dan tot nu toe het geval is. De wijzigingen van het erfrecht betreffen ook de rechten van kinderen van de erflater. Die worden méér aan banden gelegd. Daarmee wordt aangesloten bij de praktijk van vandaag. Het meest voorkomende testament is het ouderlijke boedelverdelingstestament, waarmee de langstlevende echtgenoot de goederen van de nalatenschap krijgt. Het erfdeel van de kinderen wordt omgerekend in geld. De kinderen kunnen hun erfdeel pas opeisen na overlijden van de langstlevende echtgenoot of wanneer de langstlevende echtgenoot kennis geeft opnieuw in het huwelijk te treden. Het nieuwe erfrecht legt met ingang van 1 januari 2003 in de wet vast wat tot dan toe bij testament kon worden geregeld. Van die nieuwe wettelijke regels kan dan weer bij testament worden afgeweken. Voor zover in dit verband van belang: het nieuwe erfrecht regelt ook situaties waarbij de overledene een eigen bedrijf of praktijk uitoefende en een van de nabestaanden het bedrijf voortzet. In dit geval wordt onder het nieuwe erfrecht de continuïteit van het bedrijf beter gewaarborgd dan onder het oude recht het geval was.

Versterf- en testamentair erfrecht

Het nieuwe erfrecht maakt, evenals het huidige recht, verschil tussen wettelijk erfrecht, ook genoemd erfrecht bij versterf of versterferfrecht (regelend het recht of de rechten op een nalatenschap wanneer geen testament is gemaakt) en testamentair erfrecht (dat wil zeggen het recht dat van toepassing is wanneer wel een testament is opgemaakt en daarin is afgeweken van de regels die standaard gelden). De hoofdpunten van het wettelijk of versterferfrecht zijn vanaf 1 januari 2003 de volgende:

- Als de erflater getrouwd is en geen kinderen heeft, is de echtgenoot de enige erfgenaam.
- Is een erflater niet getrouwd, maar heeft hij of zij wel kinderen, dan zijn de kinderen de erfgenamen en erven die ieder een gelijk deel.
- Heeft een erflater een echtgenoot en kinderen, dan erft de echtgenoot samen met de kinderen ieder een gelijk deel. De wettelijke verdeling is dan van toepassing.
- Heeft een erflater geen echtgenoot en geen kinderen, dan erven de ouders en de (half)broers en (half)zusters. Is een broer of zuster al eerder overleden, dan komen diens kinderen (de neven en de nichten van de overledene) daarvoor in de plaats. Heeft een erflater geen echtgenoot, geen kinderen, geen ouder en geen broers of zusters, dan erven de grootouders. Als die al gestorven zijn, komen hun kleinkinderen (ooms, tantes, neven en nichten) daarvoor in de plaats. Zijn ook deze allemaal gestorven, dan komen de overgrootouders met hun afstammelingen aan bod.
- De positie van geregistreerde partners is erfrechtelijk dezelfde als die van gehuwden. Voor echtgenoot kan dus behalve 'echtgenote' ook gelezen worden 'geregistreerde partner'.

Testamentaire uitsluiting

In een testament kan een erflater deze wettelijke verdeling aanpassen of zelfs helemaal uitsluiten. Ook kan hij/zij in een testament een stiefkind tot erfgenaam benoemen en betrekken bij de wettelijke verdeling. Het stiefkind krijgt dan dezelfde positie als een eigen kind van de erflater. Volgens het wettelijke of versterferfrecht erft een kind immers niet van een stiefouder. Het is mogelijk een echtgenoot bij testament te onterven. Dat kan nu al en dat kan na 1 januari 2003 nog steeds. Maar onder het nieuwe recht zijn de gevolgen van onterving van de echtgenoot verzacht. De ontferde kan aanspraak maken op een 'passend verzorgingsniveau', bijvoorbeeld het recht van 'vruchtgebruik' van de echtelijke woning. Als het nodig is, kan

BIJLAGE 10 Het Nederlands erfrecht

74

de ontferde dan in de gemeenschappelijke woning blijven wonen, ook al is hij/zij ontferd. Afhankelijk van de financiële omstandigheden kan hij/zij ook het gebruik van andere goederen uit de nalatenschap op-eisen.

Onterven van de kinderen

Ook de kinderen kunnen bij testament worden ontferd. Ze kunnen daarmee akkoord gaan en krijgen dan niets uit de nalatenschap. Maar ze kunnen ook een beroep doen op hun 'legitieme portie', waardoor ze een geldvordering op de erfgenamen krijgen. Een kind heeft altijd recht op de helft van de waarde van het erfdeel dat het zou hebben gekregen als er geen testament gemaakt zou zijn. Onterving kan dus nooit de 'legitieme portie' betreffen.

Verblijvingsbeding

Soms spreken echtgenoten af dat als de één overlijdt de ander de gemeenschappelijke bezittingen in eigendom krijgt. Die overdracht van goederen kan tegen een vergoeding van de waarde ervan of 'om niet' (gratis). Zo'n overeenkomst heet een verblijvingsbeding. Vaak gaat het daarbij om twee mensen die samenwonen en samen een huis en/of inboedel hebben. Voor mensen die geen verblijvingsbeding hebben gesloten, maar die wel samenwonen en gemeenschappelijke goederen bezitten is het van belang een samenlevingsovereenkomst aan te gaan en een testament te laten opmaken.

Schenking

Bij de invoering van het nieuwe erfrecht veranderen ook de wettelijke regels voor schenkingen. Vóór 2003 moesten schenkingen meestal in een notariële overeenkomst worden vastgelegd. Nu vervalt deze eis. Alleen een schenking of gift die pas wordt gedaan als iemand is overleden, moet notarieel worden vastgelegd. Gebeurt dat niet, dan vervalt de schenking of gift bij het overlijden en bestaat er dus geen recht op.

Aanvaarding van de nalatenschap

Een erfgenaam heeft de keus de nalatenschap te aanvaarden of te verwerpen, dan wel 'beneficiair' te aanvaarden (in gewoon Nederlands: aanvaarden onder beding van boedelbeschrijving). Aanvaarding zonder meer (zuivere aanvaarding) betekent dat ook de eventuele schulden van de nalatenschap moeten worden betaald, zelfs als die meer bedragen dan de bezittingen. Beneficiair aanvaarden of aanvaarden onder beding van boedelbeschrijving wil zeggen dat de nalatenschap alléén wordt geaccepteerd als er een positief saldo bestaat. Verwerpen of beneficiair aanvaarden moet schriftelijk worden vastgelegd en wel door een verklaring af te leggen voor de griffie van de rechtbank. Van een overlijden maakt een notaris een akte op waarin staat wie de erfgenamen zijn (een verklaring van erfrecht). Met deze verklaring kunnen erfgenamen aantonen dat zij recht hebben op een banktegoed van de overledene, bijvoorbeeld om daaruit ziektekosten en kosten van begrafenissen of crematie te betalen. Voordat een notaris zo'n verklaring van erfrecht afgeeft moet hij een onderzoek instellen, onder andere bij de burgerlijke stand en bij het Centraal Testamentenregister dat wordt bijgehouden door het Ministerie van Justitie.

Rompslomp

Een overlijden brengt verdriet en emotie; de afwikkeling van een nalatenschap met alles wat daar aan vast zit brengt rompslomp mee. Het is in alle gevallen - voor en na een overlijden - raadzaam en vaak zelfs nodig een notaris te raadplegen. Geeft men er de voorkeur aan de afwikkeling van een nalatenschap in handen te geven van een daartoe aan te wijzen derde, een 'executeur testamentair', dan kan dat met ingang van 1 januari 2003 alleen nog bij testament.

Bron: documentatie van het Ministerie van Justitie, directie, Voorlichting, afdeling Interne en Externe Communicatie, en de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie.

BIJLAGE 10

Het Nederlands erfrecht

Nadere inlichtingen:

- Ministerie van Justitie, postbus 20301, 2500 EH Den Haag, telefoon (070) 370 68 50, maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 17.00 uur; internet: www.justitie.nl, e-mail: voorlichting@minjus.nl
- Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie, postbus 16020, 2500 BA Den Haag, telefoon (0900) 346 93 93 (€ 0,25 per minuut), maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 14.00 uur; internet: www.notaris.nl.
- Belasting en erven 2002 en Belasting en schenking 2002, brochures van de Belastingdienst, te bestellen via Belasting Telefoon Particulieren: 0800-0543, van maandag tot en met donderdag van 8.00 uur tot 22.00 uur en op vrijdag van 8.00 uur tot 17.00 uur of via internet: www.belastingdienst.nl.

ENKELE BEGRIPPEN UIT HET ERFRECHT

Zuiver aanvaarden

Het accepteren van een erfdeel, inclusief de schulden. Hierdoor wordt iemand erfgenaam.

Beneficiair aanvaarden

Dit is een bijzondere manier van accepteren van een erfdeel. Er moeten bepaalde formaliteiten worden vervuld. Als er niet voldoende bezittingen zijn om de schulden te betalen, hoeft de erfgenaam het tekort niet zelf bij te betalen.

Bewind

Periode waarin het erfdeel wordt beheerd door iemand anders (de bewindvoerder). Een erfgenaam kan dan niet zelfstandig beschikken over de geërfde goederen (vaak gebonden aan leeftijdsgrens).

Codicil

Een wilsbeschikking die niet door de notaris wordt opgemaakt. Het moet een zelf geschreven en onderte-

kend document zijn. Het codicil is geschikt voor het vermaken van bepaalde kledingstukken, sieraden of inboedelgoederen.

Erfdeel

Dat deel van de nalatenschap waar een erfgenaam recht op heeft.

Erfenis

Dit is geen juridische term, maar een term die vaak wordt gebruikt voor het erfdeel waar iemand recht op heeft. Hij wordt ook gebruikt als een ander woord voor nalatenschap.

Erfgenaam

Degene die recht heeft op (een deel van) de nalatenschap van de erflater.

Erflater

De overledene die geld, goederen en/of schulden na laat.

Erfrecht

Het geheel van rechtsregels en wetsbepalingen dat de overgang van de nalatenschap op de erfgenamen regelt.

Vereffenaar

De persoon die door de rechter wordt aangewezen om de nalatenschap af te wikkelen, als de erfgenamen niet gevonden kunnen worden. Soms kan ook een erfgenaam vereffenaar zijn.

Verklaring van erfrecht

Verklaring van de notaris waarin staat wie de erfgenamen zijn.

Versterferfrecht

Erfrecht dat geldt als iemand geen testament heeft gemaakt. Hiervoor wordt ook de term wettelijk erfrecht gebruikt.

BIJLAGE 10
Het Nederlands erfrecht

76

Verwerpen

Het niet accepteren van een erfdeel, er afstand van doen.

Vruchtgebruik

Het recht om goederen van een ander te gebruiken.

Wettelijke verdeling

De langstlevende echtgenoot krijgt de nalatenschap. De kinderen krijgen een geldvordering ter grootte van hun erfdeel. Deze geldvordering is opeisbaar bij het overlijden van de langstlevende echtgenoot of wanneer de langstlevende echtgeno(o)t(e) kennis geeft opnieuw in het huwelijk te treden.

Wilsbeschikking

Een regeling die iemand maakt om te bepalen wat na zijn overlijden moet gebeuren (ook wel uiterste wilsbeschikking genoemd).